

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Encstop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Volivna reforma in Jugoslovan.

Piše dr. Ivan Šusteršič.

Se Koroška, potem zopet Kočevje in kompenzacija.

Vse drugače, nego liberalci, postopala je »Slovanska zveza« v koroški zadevi vseskozi korektno in pošteno.

»Slovanska zveza« ni bila niti trenutje v dvomu, da je njena narodna dolžnost, potezati se za interese koroških Slovencev pri volilni preosnovi.

Takoj se je izbral poseben referent za Koroško v osebi podpredsednika kluba, dvor. svetnika dr. Ploja. Referat za Štajersko pa je bil izročen Robiču.

Kakor glede drugih, sem tudi glede teh referatov izrekel v dotičnem pododseku svojo pripravljenost, zastopati ju pri vladi. Toda gg. Ploj in Robič sta izrečno želela, svoja referata sama zastopati pri vladi — kar se mi je čisto umevno zdelo — in udal sem se njuni želji. To bodi povedano tistemu dr. Oblaku, ki ga ne poznam, ki je pa očitno čul travo rasti, ker v »Narodu« piše, da sem nalašč izročil referat o Koroški dvor. svetniku, ki je le bolj mehko zastopal koroške interese. To je malo okusen in zavraten napad na tovariša dr. Ploja, ki se lahko sam brani, če se mu vredno zdi. Jaz pa toliko vem, da oseba, ki čuje na ime dr. Oblak ni bila nikdar pripuščena k posvetovanjem »Slovanske zveze«, iz česar sledi, da oni dr. Oblak — naj si bo kedor hoče in kar hoče — o notranjih zadevah »Slovanske zveze« nič ne ve, da si je torej to, kar piše v »Narodu«, izmislil. Kedor si pa nekaj izmisli in potem to trdi kot resnico, kar si je izmislil, ta se laže in kedor se laže, ta je lažnik. Toliko neznanemu dr. Oblaku.

Dr. Ploj ni mogel s svojim operatom pri vladi prodrati. Tudi moje posredovanje ni nič koristilo. Spočetka mi je rekel grof Bylandt, da koroški Slovenci dobe dva mandata. To je bilo še pred Božičem 1905. Po novem letu 1906 pa je izjavil, da v oči gled velikemu pritisku nemške ljudske stranke ne more dati več nego eden sam slovenski mandat na Koroškem. In od tega stališča se ni dal več premakniti. Šli smo — načelstvo »Slovanske zveze« in Robič — korporativno k Gautschu in Bylandtu, ki sta nas oba zajedno sprejela. Tam smo z vso odločnostjo protestovali zoper razmesarjenje slovenskega ozemlja na Koroškem, zoper kričečo krivico koroškim rojakom in zahtevali, da se to popravi. Isto smo enodobno storili radi štajerskih slov. mandator, zahtevali z vso odločnostjo v s a j sedmi mandat. Gautsch in Bylandt sta odgovorila kulantno, rada bi bila ustregla, o tem sem uverjen! A preveč sta se bala premoči nemške ljudske stranke, osobito, ker je Gautsch že takrat računil na to, da sprejme Derschatto v svoj kabinet in ni hotel ničesar storiti, kar bi otežkočilo to politično kombinacijo.

Tako je ostalo pri krivicah kljub vsem našim poštenim, resnim in odločnim naporom.

Žalibog nismo glede Koroške dosegli nikakih uspehov. To priznamo odkrito, žalostnim srcem.

Če pa kedo trdi, da nismo vršili in izpolnili svoje dolžnosti, da nismo porabili vseh poštenih sredstev, ki so nam bila na razpolago — ta je brezsraven obrekovalac, družega nič!

Liberalci sami ne trdijo, da bi bili kaj storili v prilog Koroški. S tem so kruto zanemarili svojo narodno dolžnost.

Drugeče stoji stvar glede Štajerske. Ta jih ni nič brigala, ker so vsi štajerski poslanci v »Slovanski zvezi«. A eno dolžnost so imeli, narodno dolžnost: ne podirati dela poslancev »Slovanske zveze«.

Žalibog so pa tudi v tem pogledu grešili. Ko se je v odseku razpravljala Kranjska, je Plantan našel silno veliko besedi — večinoma nepotrebnih — za »mestno« kurijo, a le par besed glede kočevskega mandata. V tem pogledu prepustil je boj popolnoma — meni. Bal se je Nemcem nasprotovati, ker je računil na njihove glasove za svojo volilno geometrijo. V resnici je dobil Steina, Malika, Pergelta, barona Ehrenfelsa, Kaiserja in še par drugih. Jaz pa sem se moral sam boriti zoper kočevski mandat.

Učinil je pa Plantan še nekaj drugega, kar bi bilo utegnulo postati naravnost nevarno za sedmi štajerski mandat. Ko je bil sprejet kočevski mandat, predlagal sem, kakor znano, najpred reasumiranje Koroške in ker je ta predlog žalibog padel — ker se kršč. socialci in nemški konservativci niso mogli odločiti zanj — reasumiranje Štajerske, ki je bilo sprejeto baš s potrebno večino 26 glasov. Nemci so počeli kričati, da je to zavratno presenečenje in nastal je buren prizor, ki ga nikdar ne pozabim. Plantan pa se je oglašil k besedi in se je istotako kakor Nemci pritoževal, da sem jaz tajno skuhal to reasumiranje. »Das geheimnisvolle Treiben des Dr. Šusteršič — to so bile njegove besede. Podpiral je tako argumente narodnih nasprotnikov v najnevarnejšem trenutku.

In vendar je bilo v parlamentu in v vsej javnosti že zdavnaj znano, da pride predlog za reasumiranje Štajerske, kakor hitro bode kočevski mandat sprejet. Še celo v časopisih je bilo to brati — le gospod Plantan in njegovi vsenemški prijatelji niso o tem nič hoteli vedeti.

In če bi tudi poslanec Plantan v resnici — vsled splošne zaspanosti liberalnih poslancev — ne bil nič vedel o nameravanem predlogu za reasumiranje — na noben način ne bi bil smel podpirati argumentov narodnih nasprotnikov v tako važnem, odločilnem momentu. V takem trenutku, v takih okoliščinah, ko se gre le za skupno narodno stvar, podpirati argumente nasprotnikov, je jasno narodno izdajstvo najgorje vrste.

Izdajstvo je tem gorje, ker je gospod Plantan v isti sapi še izjavil, da glasuje za sedmi štajerski mandat tudi zaradi tega, ker upa, da bodejo potem Nemci razbili celo volilno reformo.

Kakšno delo ima tak narodni zastopnik? A osobna krivda gospoda Plantana je manjša, ako se pomisli, da je on le zvest izraz »liberalne« slovenske stranke.

Iz njega ni govoril samo njegov lastni duh — iz njega je govoril reakcionarni in protinarodni duh cele te naprednjaške, protidemokratske, birokratiške — reakcionarne stranke: Duh Ferjančičev, Tavčarjev, Trilerjev — Hribarjev! Saj so v srcu vsi enaki — le frazeologija je različna. Sovražniki pravic slovenskega ljudstva so vsi od prvega do zadnjega — zato bobnajo pod hinavskimi pretevezami v boj proti reformi, ki bode slovenskemu ljudstvu dala šele politično življenje, ker mu bode dala možnost, svobodno, po enakem pravu zbirati svoje poslance in se po njih udeleževati zakonodajstva v državi.

O famozni Plantanovi geometriji, ki jo hvalisa vsa liberalna stranka, drugi pot. —

Pismo iz Makedonije.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Bitolj, 15. julija.

V vilajetu Bitolju in v Bitolju samem so uboju na dnevnem redu. Brez kakega umora skoro več ne mine dan. V mestu samem je stanje nezno. Vsi prebivalci se boje za življenje. Ko se stori mrak, si ne upa nihče na ulico. Vse se zapre po hišah in hvali Boga, da je srečno minil dan. Tudi po dnevi ne gre nobeden uglednejši človek sam na kakšno pot. Če že mora to storiti potem vzame seboj od

pet do glave oboroženega slugo, ki naj bi ga v slučaju nevarnosti branil. Po vaseh pa je še slabše. Kmetje si že več ne upajo iti na polje. Vedno preži nanje vse polno sovražnih čet, ki jih pobijejo, a žene onečaščujejo.

A vsega tega niso toliko krivi Turki kakor kristjanje sami, ki se vse križem koljejo.

O tem pričajo naslednja dejstva: V zadnjih desetih dneh so ubili Grki v vasi Grej, lerinska kaza, 8 Bolgarov; v vasi Brusniku dva Bolgara, v Krapešu so razsekali na kose bolgarskega svečenika in njegovega sina, v vasi Raziku so zaklali 5 Bolgarov, v Rezulu (kosturska kaza) so ubili dva Bolgara, v vasi Zisolajin so usmrtili bolgarskega svečenika, dva njegova sina in 5 kmetov; v vasi Brituši so zaklali dva Bolgara in v Rakovu enega. Istotako so ubili tudi nekega Kucovlaha v Kruševu. Ampak Bolgari jim niso ostali ničesar na dolgu. Pobili so v Neveski 3 Grke, v vasi Orta-Egri 3 Grke in eno Grkinjo, po enega Grka iz vasi Broda, Kruševa, Kičeva in Topolčana. V mestu samem so smrtno ranili grškega svečenika Dimitrija in dva Grka. Ravnotako so ubili Bolgari več Srbov. V Kruševu so usmrtili srbskega prvaka Narma Ristića, v Ohridskem so ubili dva srbska prvaka Drinkolo Spaso Markovića in Rista Bajčića iz vasi Nereza. Isto so storili z Velikom Sidarevičem iz Opejnice in Andrejem Petrovičem iz Kupinova. To sovraštvo med Grki in Bolgari in vsestransko ubijanje se je tako vkoreninilo, da se ponavlja celo v zaporih. Tako se pogosto spopadejo Grki in Bolgari, ki so skupaj zaprti v zaporu v Bitolju in isto se je zgodilo nedavno tudi v janjski ječi. Boj med jetniki je bil tako hud, da so ga turški vojaki zadušili komaj z vso strogostjo.

Turki gledajo mirno in zadovoljno to medsebojno iztrebljanje kristjanov. Dasi je skoro vedno dobro znano, kdo je koga ubil, ker se dogajajo poboji često pri belem dnevu na najbolj javnih krajih mesta, vendar navadno turške oblasti ne primejo nobenega zločinca.

Turki in Arnavti ubijajo vse križem kar po vrsti in niso zato nikomur odgovorni. Tako so zadnje dni ubili Srba Djordjo Stojkovića iz vasi Vevčana, Srba Antona Avramovića iz vasi Jagol-Dolanca, Srba Mika Dimića iz vasi Premke, nekega Bolgara v Novem selu pri Ohridu in dve žene in dva druga Srba iz vasi Taš-Marušiste pri Ohridu.

Ravnajoč se po vzgledu Srbov, Grkov in Bolgarov in Arnavtov so si omislili tudi Turki velike razbojniške čete, katerih nalog in namen je krasti, ropati in ubijati. Med temi četami je povzročila sedaj največ škodo četa, ki ji poveljuje neki Islam in šteje 70 roparjev. Pri vasi Tučinje v kičevski kazi so jih zavrnili Srbi od nameravanega napada s puškami. Ob tej priliki so ubili nekega razbojnika-Arnava. Razbojnik je bil torej to, a turške oblasti so zaprle 10 Srbov, češ, da so krivi njegove smrti. Taka je torej tukaj pravica. Turek ali Arnavt je nedolžen tudi, kadar ubija, a kristjan je kriv, kadar se brani.

Turški vojaki preganjajo sedaj četnike kakor nikoli prej. Dve srbski četi so v nekem krvavem boju, ki je trajal cel dan, popolnoma uničili. Srbska vojskova Stevan in pa Josip sta organizirala zato čete med kmeti, ki se drže sicer doma in primejo za orožje samo na poseben poziv. To je za enkrat tudi najboljši način četovanja, ker so vsi okrajni polni turških vojakov. V zadnjem času so se vršili med turškimi in vstaškimi četami sledeči večji spopadi: Pri vasi Neveski je bilo ubitih 31, a ranjenih 26 grških četnikov; pri vasi Oštine je bilo ubitih 9, a ranjenih 12 grških četnikov; pri vasi Besvinja je bilo ubitih pet, a ranjenih 6 grških četnikov. Nič boljše se ni godilo Bolgarom. Pri vasi Radožda (ohridska kaza) je prišel živ v turške roke bolgarski vojskova Djordje s pet četniki, vojskova Kola Murgaš pa se je vdal sam blizu Ohrida na turško milost in nemilost. V vasi Volkoderi so ubili Turki 7 bolgarskih vstašev, enega kmeta in eno ženo. Pri vasi Zisolaja so turški vojaki do zadnjega pobili bolgarsko četo vojskove Pece, ki je štela 12 mož. A v vseh teh slučajih se je godilo slabše Turkom, ker so bile izgube na njihovi strani dosti večje. Ujete četnike so odpeljali v Bitolj, kjer so zaprti zdaj v ječi.

Spopadi med četami samimi postajajo redkejši in redkejši. Vzrok temu je to, da zavohajo vsak spopad turški vojaki in napadejo prve in druge.

Pred nekaj dnevi so se spopadle tri bolgarske združene čete z vaškimi srbskimi četami pri vasi Krapa. Boj je trajal eno uro, in nato so pristopili turški vojaki. Med Srbi so trije ranjeni, a ubit ni nihče, med tem ko je

na bolgarski strani 18 mrtvih in več ranjenih. Srbi so enega Bolgara tudi ujeli. Turki so se polastili vseh bolgarskih ranjencev, ki niso mogli bežati. Srbi so odšli v gore in odnesli ranjence seboj. Mislijo, da je v tem boju poginil tudi bolgarski vojvoda Goge. Bolgarske čete so nameravale pobiti srbske prvake v Krapu, a Srbi so zato pravočasno zvedeli, zbrali četo in pregnali in uničili vse bolgarske čete tistega okraja.

RAZPUST RUSKE GOSUDARSTVENE DUME.

Dasi razpust ruske gosudarstvenne dume ni prišel nikakor nepričakovano, je vendar napravl velik vtis na ves svet, ki zasleduje dnevne dogodke.

Ruska gosudarstvenna дума je bila otvorjena 10. majnika. Zasedanje je trajalo komaj 11 tednov. Premoč so imeli kadeti, ustavni demokrati, ki so jih volili ljudje. Glavna zahteva kadetov je bila amnestija za vse prestopke ob revolucijskem gibanju. A v Moskvi sami so pomorili nič manj kakor 322 državnih uradnikov, ranili jih pa 473, nadalje so zahtevali splošno in enako volilno pravico, kmetje pa pomnožitev svojih posestev. V dumi je bilo izmed 452 posl. 209 kmetov, ki so burno zahtevali razdelitev zemljišč. Saj je četrtnina vsega zemljišča last kakih 500.000 posestnikov, ena petina plemičev, še enkrat toliko je last države, kmečke zadruge imajo pa v lasti eno tretjino vsega zemljišča. Duma je zahtevala, naj porazdele vse zemljišče med kmete. Vlada je pa odklonila ta predlog in naznanila da mora ostati nedotaknjena osebna last, pač pa se prodajo kmetom pod ugodnimi pogoji posestva krone. Koncem junija je izdala tudi vlada izjavo, v kateri naznanja kmečkemu prebivalstvu svoj načrt in opominja kmete, naj ne pozabijo, da je njihovo blagostanje v carjevih rokah. Duma je nato nameravala izdati oklic na ljudstvo. A končno so sklenili precej zmerno izjavo, ki pa tudi ni bila vseh merodajnim krogom in zato so sklenili, da razpuste dumo.

Kake posledice rodi dumin razpust, kdo ve. V Petrovem dvorcu so v velikem strahu, a se še zanašajo na bajonete in na birokracijo, mogoče tudi na vpliv pravoslavne državne cerkve na nižje ljudstvo. Ali pa bodo ti faktori močni dovolj, da zaduše idejo ljudske svobode, idejo po boljši bodočnosti? Saj niti bajoneti na Ruskem niso več zanesljivi. Želja, po svobodnejši bodočnosti je prekvasila že vse sloje. Rusija je temna, in nihče danes ne ve, ali ne nastane še vihar, ki bo samoderstvu še bolj nevaren, kakor je bila duma.

Nova vlada. Razpust ruske dume je strmoglavil ministerskega predsednika Goremykina, ki sicer dobro pozna kmečke zadeve, drugače je pa prototip starega ruskega sitnega birokrata, ki gleda v svet z birokratskimi staroverskimi naočniki. Novi ministerski predsednik Peter Stolypin je sin proslulega sevastopoljskega junaka, generalnega majorja Arkadija Stolypina. Leta 1884 je vstopil v uradniško službo. Stolypin je dober agrarec in je bil nasproti prebivalstvu lojal. V Goremykinovem ministerstvu je vodil posle ministerstva za notranje zadeve. Trdijo, da je precej svobodnomiseln. Hvalijo ga tudi ljudje. Kakšen je, pokaže bodočnost. »Matinu« je brzojavil Stolypin, da vzdrži car v popolni veljavi svoj ukaz z dne 30. oktobra 1905, ki določa pravice ljudskega zastopstva. Nekemu časnikarskemu poročevalcu je izjavil Stolypin, da je njegovo ministerstvo le časasno. Razpust dume nima reakcionarnega značaja. Car hoče trdno vlado da napravi mir. Kmalu bodo končani nemiri na deželi. Pričakujejo, da objavi obnovljeni ministerski svet svoj program, v katerem bo tudi navedeno, kako misli rešiti nova vlada agrarno vprašanje, da bo zadovoljno pred vsem kmečko prebivalstvo.

Vlada je objavila carjev ukaz, ki uvaja zopet cenzuro brez izjeme v celi Rusiji.

Vse uredništvo »Mysli« aretirano.

Sporočili smo že včeraj, da so bili v uredništvu »Mysli« zaprti vsi uredniki. To je značilna slika sedanjih ruskih razmer. Na vse zgodaj zjutraj, ko list izhaja, je odšla policija, zaplenila list in zapečatila tiskarno. Ob peti uri so se sešli člani uredništva k posvetu. Takoj je pa prišla v uredništvo tudi policija, ki je pokazala glavnemu uredniku Solomku ukaz, da mora aretirati vse urednike, ki niso člani državne dume. Tačas se je pa tudi že začela zbirati pred uredništvom množica ljudstva. V oknih drugega nadstropja sta se pojavila tedaj dva urednika, ki sta se spustila doli. Ljudstvo ju je z gromkimi klici pozdravljalo in sprejelo s povzdignjenimi rokami. Množica ju je tako

skrila, da ju policija ni mogla najti. Ko je pa policija le nadlegovala množico, so je metali kamenje v njo in na glavi ranili poveljnika. Prišla je konjenica, ki je zaprla ulice od vseh strani. Nastal je boj med ljudstvom in orožniki, ki so pa streljali le slepo. To je trajalo do enajstih zvečer. Aretirane urednike so vsakega posebej pripeljali in vtaknili v zaprt voz. Vsakokrat je pa množica protestirala in razburjenost je vedno bolj rasla. Bilo je 28 aretiranih. V uredništvu je ostal slednjič samo Solomko, ki se je zaprl v svojo sobo. Policija je pa hotela priti tudi v njegovo sobo. Solomko je ugovarjal, da je kot poslanec nedotakljiv in ne pusti nikogar v svojo sobo. Policija je trdila, da sta še dva urednika pri njem. Nato odgovori Solomko, da sta pri njem res dva gosta, ki nimata ničesar opraviti s to zadevo, in ki ju ne pusti zapreti. Policija je pa grozila, da s silo vlomi, slednjič pa je dovolila Solomku dve uri premisleka, češ, da potem pa vlomi in zapre pri njem se nahajajoče osebe. Posredoval je predsednik dume Muroncev, a oba urednika je ponoči policija zaprla.

CLANI RAZPUŠČENE DUME V VIBORGU.

V nedeljo so odpotovali malone vsi člani kadetne, delavske in socialno-demokratske stranke v Viborg na Finskem, da razpravljajo o položaju. Vsi hoteli so prenapolnjeni s poslanci. Došlo je tudi mnogo zasebnikov. V nekem hotelu je zborovalo kakih 185 poslancev. Zastopane niso bile stranke na desnici in Poljaki, v kolikor pripadajo desnici. Časnikarskih poročevalcev niso pripustili k zborovanju. Predsedoval je posvetovanju dosedanj predsednik Muroncev. Došlo je tudi nekaj članov državnega sveta, med njimi Struve, Hessen, ki jih pa niso pripustili k tajnemu zborovanju, ki je trajalo do dveh ponoči. Sklenili so, da izdajo v imenu dume oklic na ljudstvo. Po kadetih predloženo besedilo so še poostriili na predlog delavskih zastopnikov. V oklicu naglašajo, da namerava vlada za daljši čas oropati Rusijo ljudskega zastopstva. Ker je vlada kršila ustavo, nastane državljansko dolžnost, da ne plačujejo več davkov in ne dajo nobenih vojakov. Vsako nasilstvo naj ljudstvo odbije. V ponedeljek zjutraj so došli tudi zastopniki poljske desnice in grofa Heyden in Stahovič v Viborg, ko se je vršilo drugo branje oklica. Zastopniki kadetne stranke so izjavili, da niso več ljudski zastopniki in zato odlože mandate. Člani delavskih strank so pa sodili, da so še vedno ljudski zastopniki, ki ostanejo skupaj, dokler ne izvolijo novega parlamenta. Oklic izdeluje komisija šestih članov. Poslanci niso popolnoma edini. Nekaj se jih je branilo, da podpišejo oklic. Gubernator je pozval k sebi kneza Dolgorukega, kateremu je izjavil, naj prej ko mogoče dokončajo posvetovanja, ker je mogoče, da proglase v Viborgu vojno stanje. Posvetovanja so zato zelo pospešili.

POLOŽAJ V RUSIJI PO RAZPUSTU RUSKE GOSUDARSTVENNE DUME.

Revolucijski elementi so bili iznenadeni po hitrem razpustu dume in po velikem številu v Peterburgu zbranega vojaštva. Celo nekaj čet iz Moskve je došlo v Peterburg. Boje se, da nastane v Moskvi res zgrožena splošna stavka. Vsa uradni in zasebna včeraj v Peterburg došlo poročila pa trde, da je povsod mirno. V Peterburgu sta bila 22. t. m. dva shoda popolnoma mirna. Le v Sadovskij cesti je napadlo več pijanih delavcev neko kavarno, protirevolucionarni delavci so pa razbili nekaj trgovin. Orožniki so streljali v zrak; policija je ranila več delavcev. Ranjena sta bila tudi dva častnika in nekaj policistov. V Peterburgu so nabili lepake, po katerih pozivlja mestni glavar prebivalstvo, naj ostane mirno, ker nastopi drugače s silo.

V Kijevski guberniji pričakujejo, da izbruhne splošna stavka, ki jo prično železničarji.

V Peterburgu so zaprli v nedeljo približno 100 oseb. V mestu so prepovedali vse shode in javne izprevede, ker je proglašeno izredno varstveno stanje. Hišne posestnike in portirje so pozvali, naj podpirajo policijo.

DRŽAVNI SVET.

Posle dume prevzame državni svet, ki izdela pred vsem novi volilni zakon in zakone, ki obsegajo določila o svobodi. Vlada pričakuje, da se pomiri javno mnenje do februarja in da bodo imele volitve drugačne posledice, ker inteligenca in industrija niso več zadovoljni s kadeti in z dumo.

VOJAŠTVO KONCENTRIRANO PO RUSKIH MESTIH.

Vojni minister je ukazal vojaškim oblastim v evropski Rusiji in na Kavkazu, da morajo zbrati po mestih takoj vse čete, ki nastopajo proti upornim kmetom. Vojaki morajo biti pripravljeni za vsak slučaj. V Peterburg so došli v nedeljo 4 novi vojaški polki.

V Helsingforsu nista hotela prvi in drugi finski polk zasesti na gubernatorjevo povelje mestne hiše in kolodvora. Upornima polkoma se je pridružil tudi 1. bataljon pristaniškega mornariškega polka. Gubernator je brzojavil v Peterburg po vojaško ojačenje.

NAPADI IN UPORI.

V Sosnovicah in v Bencitu so vrgli bombe v filialki Singerjeve tvornice šivalnih strojev. V Sosnovicah je bilo težko ranjenih 6, v Bencitu pa 4 osebe, več oseb je pa bilo lahko ranjenih.

V Sisranu so 20. t. m. plenili kmetje. Nekaj kmetov so vstrelili. Proglasili so v mestu in okolici pomnoženo varstvo.

GROF STERNBERG OSTANE POSLANEC.

V Hormovacu je poročal grof Sternberg v nedeljo na shodu o svojem delovanju. Jako ostro je napadal mladočeško politiko. Shod je

izjavil ogorčenje in nezaupnico dr. Kramaru in Mladočehom. Sternberga so pozvali njegovi volilci, naj ostane državni poslanec. Grof je izjavil, da z ozirom na ta poziv svojih volilcev ne odloži, državnozbornskega mandata, kakor je nameraval.

GOSPODARSKA BODOČNOST OGRSKE.

V seji dne 23. t. m. je razpravljala zbornica o proračunu trgovinskega ministrstva. Poročevalec Košutovec Babo naglašja, da dokazuje izprememba v trgovinskem ministrstvu prepričanje merodajnih krogov, da je mogoč nadaljni razvoj Ogrske le, da določa Ogrska sama nadaljni razvoj. Le neodvisna ogrska gospodarska politika je mogoča na Ogrskem. Kossuth je naglašal, da hoče delati na vso moč na pospešitev trgovine in prometnih sredstev, da se svojčas lahko uveljavi samostojno carinsko ozemlje. Tudi če Ogrska ne sklene z Avstrijo trgovinske pogodbe je gotovo, da ostane nedotaknjena reciprociteta do 1915, oziroma 1917. Ta čas porabi minister, da zbere moči in da gleda Ogrska lahko brez skrbi v bodočnost. Ogrska bo obračala vso skrb na zvezi čez Reko in čez Galac, ki sta popolnoma neodvisni od Avstrije. Rumun Mihalyi naglašja, da je Ogrska pred vsem poljedelska država. Država ne bi prenesla neposrednega prehoda od skupnega na samostojni carinski tarif. Predlaga, naj predloži minister zakonski načrt, po katerem naj bi banke in hranilnice ne sprejemale več kakor 8% obresti, kakor tudi, naj vlada odpravi refakcije in druge železniške ugodnosti. Košut je izjavil, da refakcije ne odpravi, marveč namerava uvesti v prilog trgovine in industrije še nove refakcije. Zbornica je odklonila Mihalyjev predlog glede refakcij, odobrila pa Mihalyjev predlog glede bančne obrestne mere.

SOCIALISTIČNA DEMONSTRACIJA V BUDIMPEŠTI.

V nedeljo dopoldne je demonstriralo v Budimpešti kakih 30.000 delavcev za tiskovno svobodo. Izprevod je bil miren. Trajal je od 3. do pol 5. popoldne. Udeleženci so klicali: »Proč z državnimi pravdniki!« »Živila tiskovna svoboda!« »Proč z izselniškim agentom Polonyjem!« Policija ni imela povoda, da nastopi. Ob pol 5. so došli v mestni park, kjer sta govorila Barkan in Weltner, ki je napadal jako ostro ogrsko vlado in rekel, da če bo šlo tako dalje, mora pričeti ljudstvo kakor na Ruskem tudi na Ogrskem z revolucijo.

BOLGARI PROTI GRKOM.

V sanžaku Drama je bilo doslej še precej mirno. A protibolgarsko delovanje grških čet je povzročilo, da so nastopile tudi tu bolgarske vstaške čete proti Grkom. V četrtek ponoči so vrgli trije Bolgari v Drami bombo v »Hotel Central«. Bomba je razpočila in ubila nekega Grka kakor tudi neko žensko. Dva napadalec so ustrelili vojaki, eden jim je pa ušel. V četrtek so napadle bolgarske čete tudi dve vasi v dramski okolici. Bolgari so usmrtili osem Grkov, ranili pa enega Bolgara. V neki vasi so zažgali z bombo neko stražnico in štiri hiše. V mestu Drama je prebivalstvo jako razburjeno. Pričakujejo, da pride vojaštvo. V karaferijskem okraju je pa odvedla neka grška četa 20. t. m. devet Bolgarov.

MEDNARODNA PARLAMENTARNA MIROVNA KONFERENCA.

V Londonu so otvorili 23. t. m. mednarodno parlamentarno mirovno posvetovanje. Došlo je približno 500 delegatov. Odposlanci ruske gosudarstvenne dume so izjavili, da se povrnejo v Peterburg, ker je potekel njihov mandat. Ruske delegate so burno pozdravljali. Za predsednika so izvolili lorda Weardale, ki je posebno pozdravljaj navzoče ruske zastopnike. Rekel je, da upa na dan, ko ne bo nobene vojske več, pred katere izbruhom ne bi sklicali preje mirovnega razsodišča. Angleški ministrski predsednik Campbell-Bannerman je izjavil, da se angleška vlada pridruži konferenčnim sklepom. Komaj je pričeto mirovno delo, že je splošna zahteva po miru. Le predolgo že ni svet drugega, kakor boino taborišče. Posebno tople pozdravljale odposlanke ruske gosudarstvenne dume. Spominja se ob tej priliki ruskega carja, ki je toliko pripomogel, da se je oživela mirovna misel. Dasi je pravkar razpuščena дума, bo še pričela novo življenje. Govor je končal: Duma je mrtva! Živio дума!

BOLGARIJA.

Grška cerkev v Varni, ki jo je zasedlo bolgarsko prebivalstvo, bo po vlaadni naredbi zaprta, dokler se ne konča preiskava zaradi neredov, ki so se dogodili v njej.

PRETEP MED NEMCI IN ČEHI.

V nedeljo popoldne so imeli opavski Sokoli shod v Podolnem Gradcu. V Podol je došlo ob tej priliki tudi mnogo Nemcev. Na cesti so se stekli Sokoli z Nemci. Nekaj oseb je bilo ranjenih. Uradniki in orožniki so preprečili tu nadaljni pretep in Sokoli so mirno telovadili. Ko so pa zvečer dohajali v Opavo, so pričakovali Nemci Sokole. Cesto je zasedla pehotna stotinja, ki je skupno s policijo in orožništvom preprečila nadaljne spopade in razkropila množico. Nemški kulturonošci so obmetavali s kamni tudi neki vlak, ker so mislili, da se vozijo Sokoli v njem.

PANAMERIŠKI KONGRES.

Dne 21. t. m. so otvorili v Rio de Janeiro tretji panameriški kongres. Zastopane so izvzemši Venecuele in evropskih kolonij vse ameriške države. Programa sicer še niso določili, a bo gotovo ameriško obsežen, ker so napovedali 30 sej. Glavna razpravna točka je takozvano »Dragovo načelo«, ki zahteva: Pogodbeni dolgovci se ne smejo iztirjevati z orožjem. Razpravljali bodo tudi o razsodišču za vse ameriške države.

GRKI ZA MACEDONIJO.

Atene, 23. julija. Tu je bil protestni shod proti pobijanju Bolgarov v Macedoniji. 6000 oseb je manifestiralo po ulicah za svobodo Macedonije.

Spominjajte se

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Volilna reforma.

(Varianta Beck.)

En mandat na prebivalce	Italijani	Nemci	Rumuni	Slovenci	Poljaki	Hrvatje in Srbi	Čehi	Rusini
10,000								
20,000								
30,000								
40,000								
50,000								
60,000								
70,000								
80,000								
90,000								
100,000								
110,000								

Dnevne novice.

+ **Knezoškoof ljubljanski**, prem. gospod dr. Anton Bonaventura Jeglič, se je odpeljal danes zjutraj na božjo pot v Lurd. Po obljubi je vzel seboj nekoliko prvencev zavoda sv. Stanislava, namreč štiri izmed učencev, ki so dovršili prvi gimnazijski razred z odliko. Knezoškofo spremlja gospod prefekt dr. Anton Zore, pridružil se je pa tudi kaplan šentiviški gospod Valentin Zabet. Gospod knezoškoof se vrne domu dne 12. avgusta.

+ **K otvoritvi nove železnice**. C. kr. okr. glavarstvo v Radovljici je dne 21. t. m. 1906, št. 84/res. izdalo sledečo zahvalo: Njegova cesarska in kraljeva visokost presviti gospod nadvojvoda Franc Ferdinand blagovolil je meni naročiti, da naj celemu prebivalstvu okraja, katero se je udeležilo slavnostne otvoritve bohinske železnice naznanim najvišjo zahvalo za pokazano zvestobo in udanost cesarski hiši in patriotično mišljenje ter za vzgledno obnašanje pri slavnosti. — V Radovljici dne 21. t. m. 1906. Detela s. r.

+ **Nemci o dr. Šusteršiču**. »Neue Freie Presse« priobčuje precej klavern članek, v katerem pripoveduje usodo volilne reforme v odseku. Od začetka se je nameravalo le nizko število poslancev 430—435, in južne dežele, Dalmacija, Goriška, Istra, naj bi izgubile nekaj mandatov. »A to se je moralo kmalu temeljito predrugačiti«, nadaljuje dunajski list. »Poslanca dr. Šusteršič in Kramar sta se pokazala na površju, to se pravi, prav pogosto pri ministerskem predsedniku in v notranjem ministrstvu, in sta volilno reformo upeljala v čisto nov tir. Čehom niso zadostovali mandati konservativnega veleposestva, hoteli so pridatka za Moravsko, in Slovenci niso hoteli ničesar popustiti od svoje posesti, ampak so vse poizkusili, da bi tudi pri novem volilnem redu imeli največji dobiček. In zdaj se je množilo število mandatov od dne do dne. Južnim Slovanom, katerim so hoteli izpočetka jemati, so od novega leta do predložitve volilne reforme vsak teden pridali en mandat, dokler se niso ustavili pri 36.« . . . Te besede nemškega liberalnega lista, kakor so nevoljne z nemškega stališča, dajejo dr. Šusteršiču sijajno izpričevalo. Njegova neumorna delavnost je dosegla, da Jugoslovani ne bomo na slabšem po volilni reformi, nego smo bihi doslej, ampak da nam celo Nemci zavidajo veliki napredek. Dr. Šusteršič ni, zabavljaj, ampak je delal. Vse obrekovalje lenih, nesposobnih in lažljivih domačih nasprotnikov se izgubi v nič ob izpričevalu, ki ga morajo dati dr. Šusteršiču tudi njegovi najhujši narodni nasprotniki na Dunaju.

+ **Tavčar in Triller psujeta**. Na shodu v »Mestnem domu« je dr. Triller delavce psoval z barabami. »Narod« pa delavce, katerim so sploh hoteli zabraniti vstop na javni shod, psuje na ta-le način: »cvet sodrge«, »sodrga«, »šnopsarji«. **Za te psovke je odgovoren dr. Tavčar!** Delavstvo si jih zapomni in bo ob priliki obračunalo z dr. Tavčarjem!

+ **Liberalni lenuhi psujejo**. Ker si »Narod« misli, da ga dr. Šusteršič ne bo tožil, z velikanskim pogumom vpije o »izdajstvu dr. Šusteršiča« in grozi, »da mu to pred sodiščem lahko dokaže«. Tavčar je že opetovano pravil, »da bo povedal, kako so bili štajerski in koroški Slovenci prodani«, a »Narod« le psuje, ne pove pa nič. Čemu treba sodišč — saj imate »Narodov« papir in slovensko javnost, pred katero je stopil dr. Šusteršič s svojimi članki. Da je razkril kolosalno lenobo liberalcev pri volilni reformi, to »Narodovce« skeli in peče. S psovkami hoče »Narod« zakriti lenobo in nesposobnost svojih poslancev, to je vsa narodno-napredna taktika; dobro je pri tem le, da razsoden človek hinavščino razvidi in se »Narodovim« psovkam pristrčno smeja, ker je veselo gledati onemoglost nekdanj takih »mogočnih« ljudi. Liberalna klika, le dalje napreduj v — psovkah, mi pa gremo naprej z — delom!

+ **Proti slovenski zastavi** povodom otvoritve nove železnice je okrajno glavarstvo v Sežani postopalo tako, da je škandal. Prepovedovalo je izobešanje naše zastave na kolodvorih, prepovedalo jo šolskim otrokom. Kaj takega se ne sme mirno potrpeti! Zakaj so pa drugod na Goriškem plapolale slovenske trobojnice? Izvestnim gospodom mora enkrat za vselej miniti veselje, še kedaj prepovedati našo trobojnico. Belo-modra-rdeča zastava je tudi ofi cialno priznana zastava dežele Kranjske. Na Kranjskem sme vihrati zastava goriške dežele, sežanski okrajni glavar pa bi na kraških tleh prepovedoval uradno potrjene barve kranjske dežele? **To je nečuvena žalitev cesarju vedno zveste kranjske dežele od c. kr. uradnika**, ki je tembolj nečuvena, ker je dotični uradnik Slovenec. **Primereno zadoščenje belo-modri-rdeči zastavi mora slediti!** Ves sežanski okraj mora proti temu protestirati! Okrajni glavar, ki tako žali Avstriji zvesto ljudstvo, naj pa gre med Pruse! Tam bo pravo mesto za njegovo štrebarstvo!

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani XXI. redna velika skupščina se vrši v četrtek, dne 2. avgusta 1906 v Logatcu po sledečem vsporedu: Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 32 minut zjutraj. Dohod v Logatec ob 6. uri 30 minut. Od Trsta sem dohod ob 8. uri 20 minut. Po prihodu v Logatec v prostorih g. župana Lenassija v Gorenjem Logatcu zajutrek. Ob polu 10. uri dopoldne sv. maša. Ob polu 11. uri zborovanje na vrtu, ob neugodnem vremenu v salonu hotela »Kramar« v Dolenjem Logatcu. Po zborovanju skupni obed v prostorih hotela »Kramar« ob 1. uri. Po obedu razhod po Logatcu in okolici. Ob 5. uri popoldne vrtna veselica v hotelu »Kramar«. Odhod iz Logatca ob 10. uri 27 minut zvečer proti Ljubljani; proti Trstu ob 6. uri 33 minut. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 31. julija v hotelu »Kramar«. Kuvert brez pijače stane 3 krone.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Izlet, ki ga priredi katol. nar. dijaštvo v Idrijo se vrši s sledečim vsporedom. V soboto dne 28. avgusta popoldne ob 2. uri ogled rudnika; ob polu 9. uri zvečer pozdravni večer v salonu g. Fr. Didiča. V nedeljo, 29. avgusta ob 10. uri dopoldne udeležitev sv. maše; ob 12. uri skupno kosilo v salonu g. Fr. Didiča. Ob 4. uri popoldne zborovanje v salonu g. Fr. Didiča: T. phil. M. Božič: Katol. nar. dijaštvo. T. phil. J. Modic: Slovensko vseučilišče. T. phil. J. Dolenc: III. vseslovensko-katoliški shod. Ob polu 9. uri zvečer domača zabava v salonu gospoda Fr. Didiča. K vsej prireditvi vabimo kat. nar. kroge, kar najiskrenejše, zlasti k zborovanju — kdor bi želel priti, a ni dobil povabila, naj blagovoli oprostiti in se zglati pri podpisanimu ali pred zborovanjem — in k domači zabavi v nedeljo zvečer! Na delo krščansko! Za prireditelje: Mirko Božič.

— **Sestanek slovanskih časnikarjev**, se vrši, kot smo že sporočili, 8. in 9. septembra. Udeležje se ga zastopniki vsega slovanskega tiska v Avstriji in Ogrski, katerim se pridružijo gostje tudi iz drugih držav. Letošnji sestanek bo še posebno pomenljiv, ker se bo vršil blizu Velehrada, sedeža kralja Svatopluka in slovanskih apostolov. Shod bo imponanten in jako važen. Zanimivo bo za udeležnike shoda, ker bodo videli tu krasne narodne noše in ljudske slavnosti, ki so drugod že izginile. Mesto Uhorske Gradišče z okolico stori vse, da bo bivanje slovanskim gostom prijetno. Pri glase k sestanku sprejema K. Jonáš, urednik »Venkova« v Pragi, Jungmanová tf. Pristopnina 10 K se naj pošlje g. I. Miškovskemu uredniku v Češkem Brodu.

— **Nesreča na Triglavu?** Iz Mojstrane poročajo nemškam listom: Varuh Aljaževe koče je naznanil, da od srede pogreša Rudolfa Fischerja z Dunaja in Marijo Fischer iz Ljub-

ljane, ki sta v koči pustila svojo prtljago. Rešilni oddelek planincev ju išče.

— **Škof dr. Nagl** je v nedeljo jutraj odpotoval v Trbiž, kjer ostane več časa.

— **Prestolonaslednik v Trstu.** Javni vrh na velikem trgu v Gorici je bil povodom hododa nadvojvode Frana Ferdinanda v Trst, zaklenjen.

— **Novi tajni svetniki.** Cesar namerava v najkrajšem času imenovati več tajnih svetnikov. Med njimi bo tudi več državnih poslancev, ki so si pridobili zaslug pri rešitvi ovir proti voljni preosnovi v državnem zboru.

— **Afera Grmek.** Grmek je vložil tožbo proti »Slovencu«, ker se vendar ne morejo »Slovenčeva« razkritja prezreti in ker šolske oblasti pod pritiskom javnega mnenja ne morejo pustiti, da bi se stvar kar kratko potlačila. Grmek se seveda zanaša, da bi »Slovenca« sodili porotniki Jarčeve in Kolenčeve baže, in bi potem triumfiral. A o tem se bomo še pomenili. »Narod« je poročal, da je preiskovalni sodnik dr. Foerster poslan v Soro, da zasliši 60 razbremenilnih prič o obtožencih. K temu »Narodovemu« poročilu pristavljamo mi le to, da se naj Grmeku tožba proti »Slovencu« s tem olajša, da se že zdaj zaslišijo o njem priče. Da je Grmek res hujškal že v nedeljo 29. oktobra 1905 pred cerkvijo v Sori, naj se pridejo ljudje upret za Brceta, naj se zaslišijo sledeče priče: Janez Jamnik, Govejek št. 1, Lovrence Ferjančič, Govejek št. 8, Jurij Oman, Sora št. 18, Janez Jurman, Gornja Senica št. 10, Fr. Košenina Spodnja Senica št. 5, Fr. Mihovec, ml., Spodnja Senica št. 13. — Da je Grmek hujškal na dan rabuke na javni cesti v Sori, naj se zaslišijo sledeče priče: Dolinar Andrej, Sora št. 17, Dolinar Ana, Sora št. 17, Franca Knific, Sora št. 9, Marija Oman, Sora št. 18, Fr. Bernik, Rakovnik št. 9. — Postrežemo lahko še z drugimi pričami. — Vsekako pa imamo dovolj materiala, da bomo lahko pojasnili stvar če treba, tudi pred državno zbornico.

— **Za nedeljski počitek.** Gorica, 23. julija. V hotelu Central je bil shod, ki je sklenil odločno resolucijo za nedeljski počitek. — **Južna železnica zviša tarif.** Začetkom l. 1907 namerava južna železnica zvišati tarife. Sedaj veljavne znižane tarife deloma opuste, deloma jih omeje. Uprava južne železnice trdi, da so se podražile železniške potreščine, in da je nemogoče, da se znižajo prometni stroški. O nameravanem zvišanju obvesti južna železnica prizadete tvrdke, da lahko računajo z nameravanimi zvišanji voznimi cenami.

— **Šolska vest.** Za suplenta na deški meščanski šoli v Krškem je imenovan gosp. Fran Marinkšek. — **Poštni uslužbenci.** Praga, 23. julija. — Praški poštni in brzojavni uslužbenci so na shodu zahtevali, naj takoj izvedejo že obljubljeno regulacijo plač. Če jim ne ugođe, groze s pasivnim odporom.

— **Promocija.** Dne 19. t. m. je bila na graškem vseučilišču promovirana doktorjem modroslovja gospica Marijana Urbas, hči pokojnega profesorja na državnih realci v Trstu, slovenskega pisatelja Viljama Urbasa.

— **Vojaška posadka v Rovinju.** — Govori se, da dobi Rovinj vojaško posadko. Vršijo se baje že pogajanja glede nakupa zemljišča za vojašnico in vežbališče.

— **Nova maša.** Od Sv. Ivana pri Trstu nam pišejo: Prihodnjo nedeljo dne 29. t. m. bo imel v tukajšnji župni cerkvi prvo sv. mašo gospod Anton Križman, domačin iz poštene slovenske rodbine v sv. Ivanu.

— **Umrli** je na Trsatu pomorski kapitan Ignacij Smokvina.

— **Potres** na Reki so čutili dne 22. t. m. po noči.

— **Častniki generalnega štaba** so se mudili včeraj v Višnji gori. Danes so v Novem Mestu.

— **Prvi dan prometa na novi železnici.** Iz Trsta poročajo: Včeraj predpoldne se je odpeljalo s kolodvora državne železnice pri sv. Andreju, in sicer po novootvorjeni progi in na razne postaje od Trsta do Jesenic, 750 oseb. A to s prvim vlakom 300, z drugim 150 in s tretjim 300 oseb.

— **Umrli** je v Komnu c. kr. davkar g. Ivan Žvokelj.

— **Nov tajni svetovalec.** — Cesar je imenoval zadarskega nadškofa Mateja Dvornika za tajnega svetovalca.

— **Najvišjo pohvalo** za izvrstno službovanje je dobil povodom svojega umirovljenja dvorni svetnik g. Fran Legat, svetnik dež. sodišča v Trstu.

— **Na „žalostni gosti“ pri Preserju** bo dne 31. julija t. l. sestanek sošolcev maturantov iz leta 1868. Prireditelj je gospod profesor A. Kržič, pridigar župnik J. Podboj, od 7. do 10. ure več sv. maš.

— **Rodovitna trta.** Jako rodovitna trta se nahaja v Šmihelu pri župnišču. Letos ima 514 večinoma dobro razvitih grozdov. O istinosti se lahko prepriča, komur drago.

— **Moški slepar oblečen v žensko.** Iz Ajdovca pri Žužemberku se nam piše: Pred kakimi štirim tedni je hodila tu po vasi neka oseba v ženski obleki in bosa. Skrbno je povpraševala, kdaj je župnik v šoli ter šla edino le v šolo in v župnišče. Glas je osebo izdal, da je moški, in slama v nedrjih, katero so ji venkaj vzeli ljudje, je razkrinkala sleparja. Z njim vred je hodila tudi neka ženska v starosti 45 do 50 let ter kakih 8 let star fantič. Ljudje je ta ženska preslepila, češ, da je ona mati obeh. Pokazalo se je, da je ženska iz Žužemberka, fant pa neki klatež, ne ve se od kod; prste na eni roki ima sključene, govori podobno ribniškemu narečju. Dne 12. julija je

dotičnika videl nek Ajdovčan v Žužemberku moško oblečenega ter ga naznanil orožnikom. Še istega dne je hodil fant po trgu prost, ker je brčkone orožnikom ušel in se tako odstranil tudi sodnijski obravnavi, ki bi se imela vršiti 20. julija. Znaniti je ta družbica v zvezi še z večjo druhaljo, ki hoče na lep in nepošten način živeti brez dela. Navihani so dosti, kolikor se je pokazalo v navedenih slučajih. Ljudje pri nas se boje, da se ne bi ti ljudje maščevali nad nami ter nam povzročili kako nesrečo. Ženske se tudi ne upajo hoditi same po samotnih krajih.

— **Tatvina pri zlatarju Vechiettu v Trstu.** Poročali smo da je bilo iz prodajalne zlatarja Vechietta v Trstu ukradeno za 30.000 K blaga, prodajalnica je bila pa proti ulomu zavarovana za 20.000. Vechietti je bil aretiran in je še vedno v preiskovalnem zaporu. Sedaj so aretirali tudi njegovega družabnika Pucherja.

— **Konkurz** je napovedal trgovec z živino in prešči Franc Giebel. Dolgov ima 30.000 kron.

— **Perilo** za gospode se podraži s 1. avgustom.

— **Trtno uš** so konstatirali v občini Vreme na Notranjskem.

— **Mesarske Černe** ki je razgrajal sedaj v Ljubljani že na dveh shodih proti našim možem je znan po deželi pod imenom Škerjan. Priporočamo ga kmetom pri določanju cen za prešče! Toliko v pojasnilo, da kdo tega Čereta-Skerjana ne bo zamenjal z drugim Černetom po domače »Jernejem«.

Koroške novice.

k **Nasilstvo nad slovenskim uradnikom.** Prepozno za včerajšnje število smo dobili brzojavno poročilo iz Celovca: »C. kr. direkcija državnih železnic v Beljaku je ustregla beljaškemu Nemcem. G. Hochmüller je prestavljen v Trst brez vzroka iz zoper njegovo voljo.

k **Beseda koroškim visokošolcem.** Piše se nam: Kakor se je čitalo v »Miru«, nameravajo napraviti koroški visokošolci ferialnega radikalnega društva »Gorotan« tekoma teh počitnic ljudsko veselico v Šmihelu nad Pliberkom. Pozdravljamo gibanje koroških visokošolcev, vendar pa mislimo, da so drugi kraji takih prireditev bolj potrebni. V Šmihelu in okolici Pliberka, je ljudstvo itak narodno in prebujeno. Za zgled se lahko vzame zadnje državnozbornsko volitev Grafenauer-Seifric. Celo veliki Nemec dr. Lemiš se je v odseku za volilno reformo na Dunaju izrazil, da edino v enem sodnijskem okraju še živijo zavedni Slovenci, kateri se ne dajo lahko germanizirati, in to je Pliberški okraj. Našim visokošolcem bi torej svetovali, v probujeno slovenskega naroda na Koroškem napotiti se na gornje Koroško ali v okolico Celovca, kjer bi gotovo veliko več koristili, kakor v slovenskem varnem kraju Šmihelu.

Ljubljanske novice.

lj **Cesar mimo Ljubljane.** Dne 11. septembra t. l. bo potoval cesar Franc Jožef I. mimo Ljubljane. Po južni železnici se bo peljal v Pulj, kjer se vkrci na jahto »Miramare«, da se udeleži vaj mornarice pri Dubrovniku.

lj **Kako je prišla plinarna v slovenske roke?** Q tem krožijo velezanimive govorice. Kot vestno dnevno glasilo jih za danes samo registriramo brez vsakega komentarja. Prejšnji nemški upravni odborniki so imeli v rokah okoli 270 delnic. Te so prodali s posredovanjem nekaterih občinskih svetnikov ljubljanskih neki slovenski banki za horendno svoto. Dobili so za delnico po 1200 kron, nekaj delnic pa po 800 kron. Niso pa vprašali niti občnega zbora, niti nobenega posameznega delničarja, kako misli in ali odobri to postopanje. Na ta način je prišlo v slovenske roke 270 delnic, t. j. nadpolovična večina delniške družbe. 230 delnic pa je raztresenih pri posameznih delničarjih, ki so po večini Nemci. Pri teh vlada veliko razburjenje, ker ne morejo prodati delnic po isti ceni. Nominalna vrednost delnic je namreč 400 K. Ti delničarji očitajo prejšnjim odbornikom, da niso varovali koristi delniške družbe, ampak so skrbeli samo za svoj žep ter izdali in prodali koristi delniške družbe. Pravijo, da je to lep »štikelc« nemške korupcije v lepi Kranjski, vsled česar je tudi nemška »Gemeinbürgschaft« v največji krizi. Za danes samo ta gola dejstva; kako se bo pa razvijalo vprašanje plinarne, bomo zasledovali s paznim očesom.

lj **Loterija na kantu.** Piše se nam: Poročali ste, da ima loterija manj dobička. Vsled tega v neki tukajšnji loteriji prodaja male listke, na katerih so natisnjene vzdignjene srečke, po 1 h. Ti listki so bili doslej zastoni. Ali bo res loterija prišla na kant, da celo s temi listki hoče delati dobiček?

lj **Župan Hribar** je nastopil dopust in bo med počitnicami uradoval samo vsak drugi petek. V njegovi odsotnosti ga zastopata gg. Vončina in Sešek, ali pa tajnik g. Lah.

lj **Za poslopja z delavskimi stanovanji** na Kranjskem je določena maksimalna procentna postavka obrestovanja 25:25 odstotkov.

lj **Spodletelo mu je.** Včeraj se je hotel izseliti v Ameriko 19letni Franc Cimer iz Slavonske Virovitice in se s tem hotel odtegniti vojaški službi. Na hrbtu je nosil culico, iz katere je molelo črevljarsko orodje, na rami pa harmoniko. Ko ga je nadstražnik Keržan vprašal, kam da potuje, mu je rekel, da gre obiskat nekega prijatelja. Povabil ga je na policijsko stražnico, kjer se je Cimer nadstražniku ponudil, ako hoče »eno« zaigrati. Nadstražnik je to ponudbo odklonil n rekel, da bode sam poizkusil, če še kaj zna. Pri tem je pa odprl harmoniko, iz katere se pa usula

vsaj potrebna izkazila za potovanje v Ameriko, in mladi »godec« je moral v zapor.

lj **Pri belem dnevu v prodajalnico vdrl.** Včeraj je med 12. in 1. uro popoldne dosedaj še neznan tat odprl s ponarejenim ključem pri prodajalnici bratov Eberl na Miklošičevi cesti št. 4 na ulico vodeča vrata in potem ukradel iz predala 38 K denarja in jo odkuril, popustivši nezaklenjena vrata. Občinstvo, ki je morebiti videlo v tem času v obližju prodajalnice kakega sumljivega človeka, blagovoli to naznaniti policiji.

lj **Obrotno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca junija pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: Fran Fabian, Cesarja Jožefa trg 8, gostilničarski in krčmarski obrt; Josip Žitnik, Stari trg 26, kramarijo s krojinom in galanterijskim blagom; Karol Polz, Gradišče 18, obrt stavbenih mojstrov; Jerica Dolenc, Prešernove ulice 52, prodajo razglednic, papirja, pisalnih in kadičnih potrebščin; Jakob Jesih, šolski drevored, klavski obrt; Jurij Ložar, Vodnikov trg, prodajo živil; Fran Kastelic, Kolodvorske ulice 41, brivski in frizerski obrt; Joakim David Bechar, Stari trg 13, trgovino z orijentalnimi preprogami, dekoracijskimi predmeti, japonskim in kitajskim porcelanastim blagom in z vezeninami; Kazimir Straus, Male čolnarske ulice 12, krojaški obrt; Marija Kuncič, Sv. Petra cesta 49, trgovino s kurivom in izdelovanje sodavice; Marija Baggia, Cesta na loko 18, trgovino z mešanim blagom; Anton Jesih, Mesarska cesta 1, mesarski obrt; Rachelle Baruchello, Židovske ulice 5, trgovino z živili ter vinom in žganjem v zaprtih steklenicah; Josip Grajšek, Pogačarjev trg, prodajo sadja in zelenjave; Anton Škof, Dunajska cesta 8, trgovino z mešanim blagom; Andrej Kolar, Sv. Petra cesta 25, gostilničarski in krčmarski obrt; Ana Lapajne, Prešernove ulice 5, prodajo živil; Terezija Nahtigal, Wolfve ulice 8, kramarijo s krojinom in drobnim blagom; Josip Zvodar, Lattermanov drevored, prodajo sadja in slaščic; Marija Vesely, Cesarja Jožefa trg 11, trgovino z mešanim blagom; Leopold Pevalek, Židovske ulice 4, prodajo papirja in papirnatih izdelkov; Fran Jereb, Vodnikov trg, prodajo živil; Franja Nučič, Šelenburgove ulice 6, trgovino z vinom, pivom, sodavico in mineralno vodo. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Tvrda Gričar & Mejač, Prešernove ulice 9, prodajo oblek; Ivan Zajc, Gradišče 10, krojaški obrt; Hermenegilda Sešek, Tržaška cesta 13, trgovino z mešanim blagom; Albin Achtschlin, Wolfve ulice 8, ključavničarski obrt; V. K. Nučič, Šelenburgove ulice 6, trgovino z glasovirji in muzikalnimi instrumenti; Fran Plečnik, Ilovica, čevljarski obrt; Cezar Menardi, Šelenburgove ulice 1, trgovino z mešanim blagom; Rudolf Warbinek, Šelenburgove ulice 6, izdelovanje glasovirjev na tovarniški način; Ljudmila Tambornino, Stari trg 19, trgovsko agenturo; Anton Dolenc, Kolodvorske ulice 28, krojaški obrt; Marija Težak, Semeniške ulice 4, trgovino z mešanim blagom; Marija Šerik, Mestni trg, prodajo živil; Fran Vodišek, Resljeva cesta 22, izdelovanje ročnih harmonik; Neža Vampel, Pogačarjev trg, branjarijo; Ivan Miklavc, Stari trg 26, krojaški obrt; Josip Strah, Pogačarjev trg, prodajo sadja.

lj **Voz stri** se je danes dopoldne na Starem trgu nekemu kmetu, kateri je imel na Starem trgu dva sežnja drv. Vsled tega ni mogla električna železnica nekaj časa redno voziti.

lj **Žepna tatvina.** Včeraj dopoldne je ukradla neka tatica, neki gospej iz žepa denarnico in zbežala. Oškodovanka je tatico zasačila pri nekem mesarju, baš ko je hotela plačati meso z njenim denarjem in ji denarnico odvzela. Pri takih slučajih naj bi se tatica izročila policiji.

lj **Umrli** je sinoči ob polu 9. uri zvečer gosp. Franc Krže na Trnovskem pristanu štev. 12 v 22-letni dobi. Bil je črkostavec v »Katoliški tiskarni«. Pokoj njegovi duši, njegovim sorodnikom pa naše sožalje!

lj **Obdarovanje mestnih ubogih.** — Povodom zlate maše č. g. prelata Rozmanna obdaroval je znani tukajšnji posestnik gospod Štefan Klun mestne reveže v stari bolnici na Karlovski cesti ter s primernim ogovorom razdelil med nje znatno svoto 150 kron. S tem blagim činom proslavil je g. Klun pač najlepše jubilej gospoda zlatomašnika.

lj **Umrli** je včeraj zvečer g. Fr. Primc, mesarski mojster v Florijanskih ulicah.

lj **Gorenjski večerni vlak** prihaja sedaj v Ljubljano ob 9. uri 1 minuta, za četrt ure pozneje kot je prihajal doslej.

lj **Izlet v Zagreb** priredi meseca avgusta pevsko društvo »Ljubljana«.

Razne stvari.

Nenadoma umrl je načelnik japonskega generalnega štaba general Kodama.

Samoumor je izvršil član gosposke zbornice 73letni pisatelj na Dunaju pl. Saar. Danes ob pol 10. uri dopoldne je Saar umrl.

Povišanje poštinih pristojbin. Odlok trgovinskega ministerstva o povišanju poštinih pristojbin predlože v odobritev pristojnim korporacijam predvsem industrijskemu svetu.

Hrvaški ban grof Pejačević se poda v Isl, da poroča cesarju o imenovanju novih hrvaških sekčnih načelnikov, ki še sedaj niso imenovani.

Kongres bolgarskih svečnikov. Ta mesec se vrši v Sofiji kongres bolgarskih svečnikov. Ti so prišli v ta namen iz vseh pokrajin Bolgarije. Na dnevnem redu so razna verska vprašanja.

Zbornični predsednik grof Vetter je pisal ravnateljnu parlamentarne pisarne sekčnemu načelniku Bauerju pismo, v katerem se zahva-

ljuje njemu in pisarniškemu osebju za med poletnim zasedanjem izvršenim izredno velikim delom. Predsednik naglašja, da ga veseli, ker so pohvalili tudi v javni zbornični seji pisarniško osebje.

Ministrski predsednik Beck se poda danes v Isl, kjer ga zasliši cesar.

Ni več belih las. Iz Pariza poročajo: V akademiji znanosti je profesor Bonchard predaval o studijah in poskusih vseučilišnega profesorja iz Montpelliera, Imberta, ter je na temelju doposlanih fotografij dokazal da se je Imbertu po vplivanju Röntgenovih žarkov posrečilo povrniti osivelim lasem in bradi prvotno črno barvo, ki se je obdržala tudi po večkratnem striženju las. Drugačen je bil uspeh pri prvotno svetloplavkastih laseh, ki niso po uplivanju Röntgenovih žarkov pokazale plavkaste barve, marveč mnogo temnejšo barvo.

Novo gorivo. Kakor poročajo iz New Jorka, je ameriški izumitelj Drawbangh iznašel novo umetno sestavljeno gorivo, ki je bolje od premoga in za polovico ceneje.

Velikanska stavka v New Jorku. »Zveza njujorskih stavbenih delavcev napoveduje splošno stavko v korist delavcev ki opravljajo pri stavbah svinčena dela. Če ne odnehajo delodajalci, bo stavkalo v soboto v New Jorku 100.000 delavcev.

Zalostna skupna smrt očeta in hčere. Pri Kolinu se je unela obleka neki slepi deklici. Na pomoč-klice je prihitel oče, ki je pa strahu takoj umrl, ko je zagledal gorečo deklico. Otok je pa zgorel, ker ni bilo nobene osebe, da bi ga otela.

Dežnik povzročil smrt. Hčerki profesorja Heineja iz Wormsa se je obesil razpeti dežnik na železniški voz. Gospica je tekla za dežnikom, prišla pod kolesa in bila povožena.

Zaradi bombne afere v Bois de Vincennes je obsojen v petletno ječo in 500 frankov denarne kazni Aleksander Sokolov. Viktor Sokolov in Sofija Speransky sta bila oproščena.

Železniški nesreči. Ko je vozil ekspresni vlak Great Northern čez deaverski most, se je slednji podrl. Življenje so izgubile tri osebe. — Na Sedboart-Air progi, Severna Karolina, sta trčila osebni in tovorni vlak. Mrtvih je 23 oseb.

Roparski napad na tovorni vlak. Ne daleč od Budimpešte je napadlo 20 do 30 roparjev med postajama Rakos in Engelsfeld tovorni vlak. Vlak so vstavili, udrl v vozeve in odnesli vse tovore. Vlakovo spremljajoče osebje, 16 mož, je bilo brez moči. Škoda ni znana, ker so odnesli tudi vse listine.

Poljedelsko stavko ob žetvi so končali 21. t. m. v mnogih občinah vzhodnih galških okrajev Brzezay, Rohatyn, Podhajce, Ridki, Tlumacz in Czortkow.

Hiša se je podrla. Inomost, 23. julija. V Rumu se je podrla nova hiša; v razvalinah so ubiti štirje delavci.

Rojstvo prvega slona v Evropi. V zverinjaku v Schönbrunnu se je te dni rodil slon in sicer je to prvi slučaj v Evropi. Mladič je 1 meter dolg in 60 cm visok in baje ostane na življenju. Le to je silno redek slučaj, da bi ujeti sloni imeli mlade.

Nevarno zbolel je poveljnik krakovskega armadnega zbora fcm. pl. Horsetzky, ki biva zdaj v Badnu.

Nesreče v gorah. Pogrešajo berolinskega jurista Schulzensteina v Inomostu, ki je šel v Karwendelsko gorovje. V Wonnatalu je poneprečil pri trganju planink Monakovčan Hirt. V Inomostu pogrešajo od 16. t. m. lekarnarja Alfreda Petrasko. Na Brennerju se je poškodoval generalni poštni ravnatelj in sekčni načelnik dr. Wagner-Jauregg. Na Harberu v Švici se je ubil neki neznan Rus, na Aksalphornu se je pa ubil 18letni učenec trgovske šole Hans Cohna iz Brna.

Samoumor pri godbi. Iz Budimpešte poročajo: Poročnik Josip Bede se je zagledal v Nagy Enyedu v neko revno deklico. Ker ni imel denarja za kavcijo, je obupal. Poslušal je vso noč cigansko godbo in nato je odšel v njenem spremstvu pod okno svoje neveste in se med sviranjem ustrelil.

Svojo ženo je zaklal v Belgradu mesar Nikola Todorović. Prinesla mu je v zakon 30.000 dinarjev in hišo in početkoma sta živela srečno. A potem je pustil Nikola svoj posel, pričel piti in pretepavati ženo, ki ga je nato odpodila. V zadnjih dneh pa se je nekoč vrnil, potegnil nož in razparal svoji ženi trebuh. Nato se je javil redarstvu sam. Pravi, da ga je hotela žena dvakrat zastrupiti. A ona trdi, da ga je zapodila zato, ker joj e vsak dan tepel. Žena bo vsled poškodb najbrže umrla.

Popust učiteljem na železnici. Hrvaški delegatje dr. Krasojevič, dr. Grahovac, dr. Magdič in dr. Viinković so prosili ministra trgovine Košuta, da bi se ugodilo želji učiteljev za polovično vožnjo po železnicah. Košut je obljubil, da se bo ugodilo v tem oziru prošnji hrvaških sekčnih učiteljev.

Razstava najnovejših iznajdb se bo vršila v Olomucu od 15. julija do 15. avgusta 1907.

Darovi.

Poslani našemu upravništvu.

Za **Ciril-Methodovo družbo** so poslali: Gospod dr. Fr. Raznožnik 2 K 40 h. — Preč. g. dr. J. H. 1 K 60 h. — Metka Oblak, delavka v tobačni tovarni, nabrala na veselici povodom zlate maše ml. gospoda prelata Janeza Rozmana v hotelu »Union« 38 K.

Listnica uredništva

Izjavljamo, da gospod Ivan Rostan ni v nikaki zvezi s poročili o »Naši zvezi«, katera so se priobčevala. Gospod Ivan Rostan nam ni teh poročil niti pisal, niti privatno člane uredništva o tem informiral.

Komaj, da je Rusija umaknila svoje čete iz Mandžurije, so že pričeli vse energičnejše voditi Japonci politiko svojega ogleduštva. — Vladivostok je zopet poln Japoncev. V Novokijevsku se je pojavilovse polno japonskih fotografov. Po Mandžuriji vse mrgoli japonskih delavcev, med katerimi je tudi mnogo preoblečenih častnikov. Mesto Nudun, ki je šelo pred vojsko 600 prebivalcev, jih šteje zdaj 30.000. Vse to so sami japonski kolonisti, ki so sezidali novi del mesta. Odtod mislijo graditi sedaj železnico do Fučuma. Največ japonskih izselencev potuje v Mongolijo in v severne kraje. Med temi je zlasti mnogo trgovcev z blagom. Vse to da sklepali, da mislijo Japonci na novo iznenaditi Ruse. Dopisnik, ki vse to poroča, pravi, da bo takrat za Ruse zadnja katastrofa njihove neodločnosti in nepripravljenosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

RAVNATELJ LUCKMANN UMRL.
Bled, 24. julija. Ravnatelj Luckmann je danes opoldne previden umrl.

NOVE VOLITVE.
Dunaj, 24. julija. Nove volitve po splošni in enaki volilni pravici bodo skoro gotovo meseca januarja ali februarja prihodnjega leta.

GOSPOSKA ZBORNICA.
Dunaj, 24. julija. Danes ima sejo gosposka zbornica. S to sejo bo državnozborna sezija končana. Gosposka zbornica razpravlja o zakonu za zavarovanje zasebnih nastavlencev.

NEVIHTA NA ŠTAJERSKEM.
Gradec, 24. julija. Danes popoldne je bila tu in v okolici velika nevihta. Telefonska zveza z Dunajem je popoldne pretrgana.

OBSTRUKCIJA V SRBSKI SKUPŠČINI PRENEHA.

Belgrad, 24. julija. Med obema radikalnima strankama se je doseglo sporazumljenje. Mladi radikalcji obstrukcijo opuste.

KAJ BO NA RUSKEM?

Pariz, 24. julija. Poslanec dume Anikin, ki biva zdaj tu, izjavlja: Kmečko prebivalstvo v Rusiji bo letos trpelo grozno draginjo in lakoto. Vest o razpustu dume bo sprejelo s tem, da se bo pripravilo na boj zoper državno vojaštvo. V sedemindvajsetih gubernijah bo letos hujša lakota, nego je bila med rusko-japonsko vojsko. Poslanci dume bodo ostali v zvezi z volivci in bodo zborovali tudi, če bi tudi policija shode prepovedala.

Peterburg, 24. julija. Oklic poslanecv dume na rusko ljudstvo so podpisali vsi navzoči poslanci, razen grofa Heydna in Stankoviča. Nekaterim se je zdel oklic preoster. Ko je pa gubernator viborški zahteval, da se naj razidejo, so podpisali tudi zmerni.

Peterburg, 24. julija. Oklic poslanecv dume na narod poziva, naj narod odgovori na razpust s tem, da ne da ne vojakov ne davkov. Ako vlada najame posojila, jih ruski narod ne prizna in jih ne bo plačal.

Izjava.

Na „Svarilo“, ki so je priobčili v tem listu dne 21. t. m. **Ljubljanski tapetniki in dekoraterji**, stopim iz zvan prvič iz samote (v Soteski št. 8) na javnost in izjavljam nastopno:

Kot samostojen trgovec s pohištvom sem na podlagi svojega obrtnega lista registriran pod št. 276/6 ex 1899 in sem upravičen imeti v zalogi, prodajati in jemati naročila na vsakršne meblje in vse mogoče pohištvo in tudi vse tapetniško blago, med katero glasom sistematskega obrt. zaznamka št. 290 (razpis c. kr. trgovinskega ministrstva od 4. avgusta 1899, št. 29.757) spada opremljanje postelj, vseh vrst matraci in dekorativno tapetirani predmeti in blago, n. pr. zofe, otomani, fotelji, dekoracijski divani in tudi preproge, okenske preproge, rolleauxi, brez omejitve glede na velikost, kakovost in konstrukcijo.

Kateremu tvorničarju, upravičenemu mojstru in zlasti za to stroko, kateremu tapetniškemu mojstru se mi zdi potrebno poveriti izdelovanje blaga, montažo itd., za to pa nisem dolžan nobeni konkurenci, najmanj pa še onim „svarilnikom“, „ljubljanjskih tapetnikov in dekoraterjev“, polagati računa.

Svoje velečene odjemalce uljudno opozarjam na ta popravek, se jim prav uljudno priporočam za vestno izvršitev vseh naročil in znamenjam z odličnim spoštovanjem

Fran Ksav. Casper
v Ljubljani, Soteska št. 8.

Dobro izveščana

1642 3—1

kuharica

v starosti 40 let, želi nastopiti službo v kakem župnišču.

Več pove upravništvo „Slovenca“.

Globin

je najboljša in najfinejša
čistilo za čevlje.

Dobiva se povsod. 1562 II c 2—1

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Zahvala.

Her se mi vsled preobitega števila mojih častilcev in častilk povodom petdesetletnice mojega mašništva nikakor ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti, kličem na ta način vsem, ki so mi kakorkoli, ustno ali pisмено izrazili svoje častitke:

Bog dobrotljivi povrni tiščero!

Janez Rozman
zlatomašnik.

1637 1—1

Globoko potrdim srcem javljam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretržno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni sin, oziroma brat, stric in svak, gospod

Franc Primo

posestnik in mesar

sinoči ob 11. uri po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 26. letu svoje dobe mirno zaspal v Gospodu.

Popreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v sredo, 25. t. m. ob 1/4 4. popoldne iz hiše žalosti, Florij. ulice 40 na novo pokopališče. 1643

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in molitev.

Ljubljana, 24. julija 1906.

Žalujoča rodbina.

Društvo tiskarjev na Kranjskem javlja, da je umrl njega član, gospod

Fran Krže

črkostavec

v ponedeljek, dne 23. julija ob 3/4 9. uri zvečer, v 22. letu starosti.

Pogrebni spreved bode v sredo, dne 25. julija ob 1/4 6. uri popoldne iz Trnovskega pristana št. 12 k Svetemu Križu.

V Ljubljani, dne 24. julija 1906.

Bodi mu blag spomin!

Vrt ali dvorana hotela „UNION“
direkcija A. Kamposch.

Dne 24. in 25. julija:
od 8. ure zvečer dalje

Zadnji koncerti vojaške godbe

c. kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27.
Vstopnina 20 kr.

1644 1—1

Poslovilni koncert

pred odhodom godbe na vaje

V četrtek, 26. julija velika Anina slavnost. Specialni koncert popolne godbe c. in kr. pešpolka št. 27 pod vodstvom kapelnika gosp. Božid. Christoph.

Danes v mestni kleti: **ŠRAHEL-KONCERT.**

Manjše stanovanje

obstoječe iz 2 lepih sob in kuhinje kakor tudi

hlev

za 4—6 glav živine se dá ceno v najem na Karlovski cesti št. 3. — Poizve se v tovarniški pisarni trdke Samassa, Zvonarske ulice 5. 1641 3—1

Katoliška tiskarna v Ljubljani naznanja žalostno vest o smrti svojega večletnega marljivega sotrudnika, gospoda

FRAN KRŽETA

stavca

ki je po dolgi, mučni bolezni večkrat previden s sv. zakramenti dne 23. t. m. ob 3/4 9. uri zvečer v 22. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v sredo, dne 25. t. mes. ob pol 6. uri zvečer iz Trnovskega pristana št. 12 na pokopališče k sv. križu.

Nepozabni pokojnik bodi priporočen blagemu spominu.

V Ljubljani, 24. malega srpana 1906.

Razpis.

Pri gradbi nove župne cerkve na Viču pri Ljubljani se oddajo stavbena dela.

Načrti in proračun stroškov vpogledajo se lahko v pisarni frančiškanske župnije v Ljubljani ob navadnih uradnih urah. Ponudbe se morajo vpslati tekom 14 dnij od dneva razpisa podpisanemu. Na pozneje došle ponudbe se ne bode oziralo.

Ljubljana, 24. julija 1906.

P. Hugolin Sattner
župnik.

1645 2 1

Zahvala.

Velespoštovani sofarani šentjakobski!

Podpisani si štejejo v prijetno dolžnost, da se Vam na tem mestu iskreno zahvalijo za vso občudovanja vredno požrtvovalnost, s katero ste pomagali pripravljavnemu odboru, da se je slavnost zlate maše našega ljubljene župnika **Janeza Rozmana** tako častno izvršila. Pokazali ste s to lepo prireditvijo, da smo bili res zvesti devizi našega gospoda župnika, namreč: **Enega duha, enega srca.**

Iskrena hvala Vam, blagorodne gospe in gospodične, ki ste tako lepo razsvetlile okna in posipale s cvetjem vozove.

Iskrena hvala vrlim članicam Kat. društva za delavke za prelepe vence in cvetke ter krasno petje pri večerni veselici. Bog živi Vašega pevovodja č. g. Ferjančiča!

Hvala gospodom pevcem slavnih pevskih društev „Glasbena Matica“, „Slavec“, „Ljubljana“, „Ljubljanski Zvon“, in „Merkur“ za krasno serenado. Hvala gospodu vodji Fr. Gerbiču za spretno vodstvo!

In Vas, vrle može bakljenosce, naj Bog živi!

Hvala blag. gospodoma Fr. Kollmanu in O. Dolencu za priprave za razsvitlavo.

Hvala vrlim fantom rediteljem! 1640 1—1

Hvala vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k lepi slavnosti!

Za pripravljalni odbor:

Fran Leskovic
posestnik.

Anton Zorc
posestnik in trgovec.

Ivan Podlesnik
knjigovodja in posestnik.

Otvoritev odvetniške pisarne.

Dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani 1636 3—1

si dovoljuje priobčiti, da je otvoril

::::: svojo odvetniško pisarno :::::

☞ v Ljubljani, Dalmatinove ulice št. 15. ☞

V **Kranju** se oddá

1634 3—1

trgovina

špecerijskega blaga
in deželnih pridelkov.

Natančna pojasnila pri **M. Rooss** v Kranju.

Štev. 9631.

Objava.

Vodovodna in slikarska dela pri razširjevalnih gradnjah domobranske vojašnice v Ljubljani

bo oddal deželni odbor potom **javne ofertne obravnave.** Ponudbe, opremljene s 5% vadijem, je vložiti **do 1. avgusta t. l. ob 12. uri opoldne** pri deželnem odboru.

Vsi na ta dela nanašajoči se podatki, načrti, predpisi in pogoji so na razpolago proti povračilu tiskovnih stroškov v stavbi pisarni na Poljanski cesti.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. julija 1906.

1634 1—1

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.

Slavnostna otvoritev nove železnice.

Boh. Bistrica, 19. julija 1906.

Bil je krasen zimski dan 7. januar 1901. Vrhove nebotičnih bohinjskih velikanov krila je debela snežena odeja; tudi v dolini je nekoliko pobelil sneg.

Onaj smo v slavnostnem sprevedu, bilo nas je par tisoč, šli blagoslovit začetek dela v predoru za Poljanami.

Čarobnoskrivnostno razlegel se je pomeljni; Benedictus v izkopani in izstreljeni — približno 100 metrov dolgi — podzemeljski votlini.

Marsikaj slavila se je od onaj do danes praznovalo: vršila se je slavnost prvega kilometra, izvanredno slavili smo oni dan, ko je bil predor od obeh strani prevrtan, nadalje 1. maj minolega leta. Onaj je drdrala prvi velika mašina v dodelanem predoru — na Goriško. Dan sv. Barbare — bil je vsa leta za časa grajenja železnice — praznik prvega reda, dan veselja in počitka.

Čas hiti. Vršiti se ima zadnja slavnost. Predor je davno dodelan, istotako prog. Predno se prične javni promet — čakamo na slavnostno otvoritev. Odločen je današnji dan 19. julij. Vse nestrpnost pričakuje — slavnostnega vlaka z visokimi dostojanstveniki — na čelu jim cesarska Visokost sam prestolonaslednik Franc Ferdinand. — Novica, da se pripelje v Bohinj prestolonaslednik — je prebivalce Bohinja prešinila z radostjo in veseljem. Nikdar se mi ni zdel Bohinj in njega prebivalci tako lep, kakor na dan slavnostne otvoritve bohinjske železnice.

Božja Vsegaomogočnost obdarila in okrasila je naš divjeromantičen Bohinj, po pravici Kranjska Svica imenovan, z lepimi planinami in gorskimi velikani: z orjakom očetom Triglavom.

V vznožju teh gorskih velikanov, ob obrežju bistrice hčere Savice pa živi tisočletja sem, slovenski rod vdan Bogu in cesarju.

In danes je to slovensko ljudstvo presrečno. Ob priliki današnjega najimenitnejšega historičnega preobrata v Bohinju z otvoritvijo nove železnice, »bohinjske« imenovane, sme se uljudno pokloniti in pozdraviti njega cesarsko Visokost prestolonaslednika na bistriskem kolodvoru, da mu izrazi v tem slovesnem trenutku odkritosrčna čutila lojalnosti, zahvale in udanosti.

Pravi narodni praznik!

Danes je bistriški kolodvor pravo torišče bohinjskega ljudstva. Vse se hoče udeležiti slavnostne otvoritve; vsem je tudi po vsej pravici dopuščen prost vhod na peron. V lični nar. obleki korakajo veselih obrazov možje in mladeniči, telesno močne, zdrave in visoke postave; žene in dekleta, vitke in delavne, istotako v narodni noši, v sneženobelih pecah in z zlatom obrobjenimi pokrivali po ulicah z slovenskimi in cesarskimi zastavami okrašene Bistrice naravnost na kolodvor. Vse je v nepopisni harmoniji narava in ljudstvo.

Tudi kolodvor je slavnosti primerno okrašen. Dičijo ga slovenske in cesarske zastave. Da je bil kolodvor zares okusno dekoriran, je zasluga gosp. načelnika Ivana Ravterja. Kaj lepo se je podal kip cesarja na oknu njegovega stanovanja. Kip je bil v okvirju samih gorskih cvetic. Peron pa je bil okrašen z raznovrstnimi cveticami, velikimi in malimi. Bil je pravi vrt! Ob progi, kjerkoli biva Slovenec — vizira zastava; na gričih in bližnjih gorah pa ozirajo visokim gostom: tu biva slovensko ljudstvo.

Točno ob določeni uri naznani strel topčev: dvorni vlak se približuje. Skrivnostna tihota nastane. Takoj se zasliši petje cesarske himne v vrsto postavljenih učencev iz obeh dolin pod vodstvom učiteljstva. V rokah imajo slovenske in cesarske zastave. Krasen prizor, ko ž njimi vihrajo in pozdravljajo dvorni vlak, iz zvonika župne cerkve pa se razlegajo vbrani glasovi zvonov. Vlak obstoji na določenem mestu.

Sedaj se vrše razna predstavljaja. Prijazen nagovor, uljuden nastop — trenutoma očara nas.

G. deželni predsednik predstavi najprej duhovščino. G. Berlica, župnika v Srednji vasi, vpraša, koliko duš šteje župnija, domačega župnika Jan Piber, koliko let pastiruje na Bistrici, nadalje je li bil povodom otvoritve železnice odlikovan in če so župljani dobri. Po danem odgovoru počastil je g. župnika J. Vrankar iz Koprivnice, z vprašanjem je li Koprivnik gorska župnija, ali ima težavna pota in ali ima v bližini verski zaklad svoja posestva.

Potem mu je bil predstavljen bistriški župan Fr. Arh, ko je bil povodom otvoritve odlikovan s srebrnim križcem; navzoč je bil občinski odbor polnoštevilno. Tudi izmed odbornikov so bili nekateri z nagovori še posebej počščeni. G. Jakoba Arha, kojega prsi dičita dve kolajni, vprašal je, kje da je pri vojakihi služil in kakim povodom je bil odlikovan.

Nato je ljubeznivo nagovoril g. župana Janeza Korošec iz Srednje vasi. Tudi Frančiška Grma je vprašal kakim povodom da je do bil obe kolajni. Takoj za tem so bili predstavljeni razni uradniki. Tudi g. Jos. Ravhekarja, načelnika bistriške požarne brambe je vprašal o delovanju društva.

Najljubeznivejši pa je bilo občevanje s šolsko mladino. Vprašal je o šolskih razmerah g. nadučitelja M. Humeke. Učenki Minki Humeke, ki mu je podelila šopek planinskih cvetic, blagovolil je podeliti zlato verižico s krono. Lep spomin pridni učenki.

Ko se je začel vlak pomikati zadoneli so čvrsti glasovi bohinjskih pevcev. Močni mešani zbor v narodnih nošah je zapel »Oj pla-

nine«. Moški zbor pa »Domovina mili kraj. — Tik vlaka pa je zopet donela slavnostnim gostom na čast: »Bog obvaruj!«

In zopet vihrajo zastavice v nežnih ročicah šolske mladine, množica pa kliče »živjo«, prestolonaslednik vidno zadovoljen s smehljajočim prijaznim obrazom in z roko odzdravlja dokler z vlakom v predoru ne izgine našim očem.

Pripomniti je še, da je županstvo nalašč za otvoritveni vlak naročilo velik venec iz gorskih cvetic — s širokima slovenskima trakovima. Na teh trakovih je napis: »Pozdrav iz Bohinjske Bistrice.« Tri dekleta v narodnih nošah so ga izročile.

Zares — utis prestolonaslednika, njegovo prijazno očetovsko obnašanje — je vse brez razlike navdušilo. — Ko je dvorni vlak oddrhal čakali smo približno en četrt ure — drugega vlaka z povabljenimi gosti. Videli smo med njimi milostni, prošta dr. Elberta, zatiškega opata in mnogo poslancev.

Nato smo se razšli — veseli da se je na Bistrici slavnost v zadovoljnost cesarske visokosti in drugih visokih dostojanstvenikov tako vzgledno in ljubeznivo izvršila.

Štajerske novice.

š Župnik Vinko Geršak umrl. — Z Vranskega se nam poroča: V nedeljo zjutraj ob 6. uri nam je izdihnil svojo blago dušo povsod nam blagi g. župnik Vinko Geršak. Pogreb je bil danes v torek dopoldne.

š Liberalne nakane. Oni politično nezreli Vekoslav Spindler, ki vrejuje (?) celjsko »Domovino« se je postavil na čelo gibanja, čegar naloga je 1. osnovati na Štajerskem podružnico kranjske bankrotne liberalne stranke, 2. ustanoviti list, ki naj na Štajerskem izpodjedla ugled duhovščine in napada vero ter verske naprave, kakor to dela »Slovenski Narod«. Spindlerju je seveda v prvi vrsti na tem, dobiti list, ki naj mu služi kot kloaka v katero bo zbiral svoje smrdljive protiklerikalne izbruhe. Enekrat je svojo protiduhovsko gnojnico utihotapil v »Domovino«, a ker so mu to zabranili, se bo lotil tudi svojih nadzornikov-dobrotnikov, ki po njegovem nazoru pred klerikalci klečeplazijo. Tako je posneti iz oklica, ki ga je tajno in strogo zaupno poslal svojim somišljenikom. Značilno za moža je, da se boji luči in da dela tajno in zaupno! Zakaj tako, če je vaš namen, čist in pošten? Da slovenska javnost spozna, s kom ima opraviti na Štajerskem priobčimo dotični oklic, ki se glasi:

Strogo zaupno! Strogo zaupno!

Vaše blagorodje!

Podpisani odbor se obrača do Vas s sledečim pozivom:

Zadnje državnozbornske volitve v V. kurijo so nam dokazale, da je naše javno življenje, da je naše politično gibanje zavojeno v nezdrav, gnil in preperel tir. Od vseh strani, osobito iz kmečkih krogov, nam prihajajo glasovi, da tako ne sme in ne more iti dalje, da se mora postaviti končno mejnik takšnemu političnemu življenju, če nočemo, da spodnje-štajerski Slovenci izginejo v žrelu klerikalizma in da pri tem gine in izgine štajersko Slovenstvo.

Težki in osodepolni časi se nam bližajo. Terorizem klerikalizma in politična omahljivost in klečeplazje naših vodilnih krogov, v prvi vrsti naših poslancev, nas je privedlo tako daleč, da smo bolj onemogli ko kdaj prej; ubili so nam duševno našega najboljšega in odločnega voditelja dr. Dečka, k tlom tiščijo mnoge druge, ki bi hoteli samostojno in radikalno delati za svoj narod, in sami so se vsedli — dasi po večini politično nezmožni — na visoke sodne stole in nam hočejo diktirati še nadalje politiko — po klerikalcih že davno zrušene sloge v naš pogin in v našo nesrečo. Vsem poštenim in dobro mislečim so nadelali okove — in tako nas tirajo v politično letargijo, v politično nezavest, v politično in narodno — smrt.

A mi hočemo živeti! In če hočemo to, potem se ne smemo še nadalje klanjati impotentni oholosti, — ampak moramo samostojno, neodvisno, krepko in odločno po jasno načrtani poti na brezobzirno narodno delo na docela realnih osnovah in načrtih v duhu svobode in napredka.

Prva pot k uresničenju naših načrtov je osnivanje svojega neodvisnega glasila. Zato Vas kličemo podpisani na dogovor o načinu osnivanja svojega lista na dogovor o novem pravcu v naši politiki.

Naš sestanek se vrši dne 8. julija (nedelja) 1906 ob 11. uri dopoldne v Celju v gostilni gospoda Koštomaja (*pri Jelenu), Graška cesta št. 37.

Nadjamo se na vsak način vaše diktirbe. Blagovolite pripeljati tudi somišljenike iz vašega kraja, ki jih kot takšne dobro poznate.

Eventualne dopise blagovolite nasloviti na: »Osnovni odbor, Celje, Graška cesta št. 37.« — Osnov. odbor: Vekoslav Spindler. No, gospod Vekoslav, kaj so vaši uspehi?! Zagotovo vas pa, da je vaš politični otrok jetičen in nesposoben za življenje. Pušite ga lepo umreti in ne mučite z bolno siroto sebe in drugih. — Celjski narodni voditelji sedaj lahko vidijo, da so si mnogo gadov zredili na prsih, ko so podpirali »Narod« in njegove somišljenike. Pozor, dokler je še čas!

š Obrekljivi ptujski »Štajerc«, kojega naloga je, krasti čast vsemu, kar je slovenskega, jo je dobil v zadnji številki poštno po ustih. Na prvi strani prinaša namreč sodbu, ker je blatič gospoda dr. Brejca iz Celovca in se brani primisti pravilni popravek. In take časnike naši Slovenci naročajo in jih podpirajo!

š Uničevalci slovenske okoliške šole v Celju se v »Slov. Narodu« bridko pritožujejo nad našim dopisnikom, ki je Armina in kolege opozoril, da slovensko verno okoliško ljudstvo odganja od šole s svojim protiverškim in protiduhovskim nastopom. V »Narodu« trdijo, da mi ljudstvo zoper šolo hujskamo. To pa ni res, nego smo mi le grajali nizkoti nastop Arminov pri zadnjem birmovanju in mu povedali, da takemu človeku pošten verem Slovenec svojega otroka ne more prepustiti v vzgojo. Brigajte se za versko vzgojo svoje in šolske dece mesto za farsko gonjo, pa boste sebi in drugim prihranili marsikatero težko uro, in šola okolice bo dobila zopet ugled!

š Iz Velenja se nam poroča, da so imeli dne 13. t. m. komisijski ogled za nameravano šulferajnsko šolo. Nastaniti jo hočejo v prostorih sedanega otročjega vrtca. Velenjci bodo morali odslej dvojno pozornost obračati na nemško gibanje, ker se jim sicer dogodi nekakega lepega dne, da Nemci to svojo nepotrebno šolo natvezijo občini na vrat. Po kaj je treba nemške šole, ko je vendar že dosedanja četverorazrednica za velenjske razmere zadostovala in ker se bo itak razširila obstoječa šola v petrazrednico.

š Mladeniški shod pri Mariji Snežni. Kljub slabemu vremenu, ki je divjalo pred shodom, se je vendar zbralo dokaj mladeničev iz celih Slov. Goric. Cerkveni govor je imel č. g. Gomilšek, sveto opravila je služil č. g. Lapuh. Pri zborovanju pri Krisperju so govorili prvi domači gospod župnik, č. g. Gomilšek, mladenič Žebot od Sv. Ilje, eden od Marije Snežne, Sv. Ane, Sv. Benedikta in drugod. Zborovanje se je sicer lepo vršilo, le nekaj nasprotnikov je delalo zgago. Zborovanje je počastil celo gospod okrajni glavar radgonski, vroč prijatelj Slovencev grof Stürgkh.

š Svoboda Slovencev se v Marenbergu na Štajerskem že tako daleč omejuje, da se starišem niti ne dopusti dati svoje otroke v slovenske šole, in se taki, kateri si kaj takega drznejo, niti ne smejo pokazati na ulico, ako hočejo ostati v miru. Žalostno, a resnično! A nemškimi nasprotnikom je vse dovoljeno.

š Šoštanj. Govori se, da je vlada zadnje občinske volitve v drugem razredu potrdila, prvi razred pa razveljavila, ker je bil v ta razred izvoljen župnik Govedič, kateri ne stanuje v občini. Vse nepravilnosti in neformalnosti, katere so se pri tej volitvi pod vodstvom vladnega komisarja Zoffala vršile, so potem-takem sankcionirane! Kot smo že svoj čas poročali, šel je naš vladni komisar Zoffalv spomladi k orožnim vajam. Ker ga ni bilo tako dolgo nazaj, veselili smo se že, da ga je slavna vlada prestavila in da ostane na njega mestu njegovi namestnik c. kr. koncipist gospod dr. Hofman iz Slovenjegra Gredca, s katerim smo bili vsled njegovega nad vse taktnege in popolnoma nepristranskega postopanja zadovoljni. Kot pravi Nemec nas ni g. dr. Hofman ne preziral in tudi ne žalil, kakor je to storil in še dela komisar Zoffal! Lahko rečemo, da je »Sl. Narod« v neki podli notici delal g. dr. Hofmanu veliko krivico. Zakaj ni »Narod« ožigosal komisarja Zoffala postopanje povodom njegovega nastopa, kot vladni komisar napram Slovincem? Možno se je v svoji nemško-nacionalni politiki tako daleč spozabil, da se je predstavljal izključno le pri Nemcih, med tem ko je prezrl vse slovenske rodbine, da še celo c. kr. urade, katerih načelniki so slovenske narodnosti! Ali se ne pravi to izzivati nas in razburjene duhove še bolj dražiti?! Sploh pa se komisar Zoffal obnaša, kakor bi v Šoštanju Slovencev sploh ne bilo. Po trgu se sprehaja roko v roki z največjimi slovenskimi nasprotniki, kakor s Franc Woschnaggom itd., zahaja v »Deutsches Haus« in tam občuje z ljudmi, kateri so nam sovražni! To nikakor ni ono nepristransko postopanje, katero ste nam g. Zoffal pri prevzetju občinskih agend tako slovesno zatrdili!

š Požar v Gotovljah. V torek, dne 17. t. mes., ob treh popoldne je sredi gotoveljske vasi iz Premikovega gospodarskega poslopja puhlil plamen. V par minutah je bila domača požarna bramba z dvema brizgalnoma pri delu, v četrt ure je prihitela na pomoč žalska, kmalu za njo še šentpeterska in arjevška požarna bramba. Zgorelo je samo dotično gospodarsko poslopje. Vrle požarne brambe so s svojim naglim nastopom in neutrudnim delom rešile celo vas velike nesreče.

š Volitev v Teharjih. Kakor smo že večeraj poročali so pri teharskih volitvah v III. razredu Slovenci propadli; v II. razredu so pa zmagali. I. razred pripada Nemcem, ker jim pomaga južna železnica. Občina ostane torej v nemških rokah.

š Vihar provzročil veliko škodo. Dne 19. t. mes., popoldne, je v Marenbergu razsajal vihar z nalivom in točo. Škoda je velika in kmetovalec obupan zre na pomandranj sad njegovega trudopolnega dela.

š Kurji tat. Po Velenju in okolici se v zadnjem času klati velik, a ne četveronožen prijatelj kureline. Po navadi obišče v eni noči po tri do štiri stranke ter si odnese pišk za en teden. Po preteku tedna svoje delo nadaljuje. Perutnino pokolje navadno v hlevu, a ne samo toliko, kolikor je rabi, nego znatno več, kajti vedno pusti, enega ali dva zaklana piščanca okradenemu gospodarju za spomin. Predrznega tatu so že večkrat videli, a še ne prišli. Sicer pa: kar ni, še lahko se zgodi!

š Neprestano deževje v Slov. Goricah je napravilo našim kmetom veliko škodo na poljskih sadežih. Pšenica, ki bi že morala biti pred dnevi dozorela, je še zelena ter vsled viharnega deževja in vednih nalivov docela v tla pomandrana ter gnijla. Ravnotako je z ovsmom; tudi koruza je polomljena in leži na

tleh. Krompir pa bode itak vsled obile mokrote večinoma zagnil. Sadja imamo bore malo, le tupačam bolj v zatišjih se opazi nekaj ovočja. Če to deževno vreme ne bode kmalu prenehalo, bode tudi z vinogradi jako slabo. Ker vedno dežuje, se peronospora kaj bujno razvija in bode gotovo veliko vinogradnih sadežev uničila, ker se ne more vsled deževja prav škropiti. Tudi grozdje začne bolehati; nekateri vinogradniki se pritožujejo, da je uničenega že polovico grozdja. Sicer pa so vsi sadeži za dobrih štirinajst dni zaostali v dozoritvi. Res, naš kmetič se lahko s strahom vprašuje, ko skoraj zre svoj pogin pred seboj! Kaj bo?

š Dober postranski — zaslužek si je oskrbel mesarski pomočnik Josip Dobaj iz Št. Jurja ob Pesnici. Njegov gospodar Josip Keimel mesnico precej oddaljeno od stanovanja. Ker pa je mesnico z dvojnim ključem sam vedno odpiral in zapiral, je puščal večino denarja v mesnični blagajni. Kmalu pa je zapazil, da mu dan za dnem denarja iz blagajne zmanjkuje, zato je prišel do prepričanja, da mu nekdo v njegovi odsotnosti krađe. Prosil je ljudi v hiši nasproti mesnice, naj opazujejo, kedo in odkod obiskuje njegovo blagajno. Nedolgo in zasačili so Drobaja, ki je imel ponarejene ključce ter z njimi prišel nemoteno do denarja. Na ta način pridobljeni — postranski zaslužek je znašal včasih na dan po več kot 20 kron.

š Mlatilnica zmečkala roko. Dne 20. t. m. je posestnik Peter Čresnik iz Bukovja pri Ptui mlatil žito na stroju. Pri tem je zašel z desno roko v mlatilnico, ki mu jo je potegnila med zobovje in kolesa ter zmečkala v krvavo kašo. Čresnik je oče štirih nepreskrbljenih otrok.

š Gospodinjska šola v Mariboru je dne 13. t. m. otvorila svojo razstavo šolskih del. Razstavljeni so bili najrazličnejši izdelki učencev kojih je v minolemu letu obiskovalo šolo 167.

š Poštne razmere na Grobelnem. Grobelno ob juž. železnici je čisto slovenski kraj, kljub temu dela pri nas poštna uprava, kakor da bi bili kje na Gorenjem Štajerskem. Na noben način nam ne dajo slovenskega ali vsaj slovenske zmožnega uradnika. Prej smo imeli enega, ki je s slovenskimi strankami uraval s pomočjo tolmača. Uvedli so torej že tudi na poštal tolmače. Pred kratkim je ta mož zapustil naš kraj, a njegov naslednik zopet ne zna slovensko. Tako uradujeta naprej dva: namreč uradnik in tolmač. Naše mnenje je, da bi gospod poštar prav lahko v Gradcu poročal, da v Grobelnem ne more izhajati slovenske nevedne uradnik. Vsa krivda leži tedaj ne na graškem ravnateljstvu, ampak na

š Cesarsko darilo. Veteranskemu društvu Št. Jurja ob juž. žel. je cesar podaril 150 K.

š Nepošten najditelj. Posestnik Franc Resnik iz Mrčnih sel je pred šestimi tedni izgubil hranilno knjižico brežiške posojilnice glasečo se na 4000 K. Seveda je to takoj naznanil posojilnici. Pa do 20. t. m. ni nihče prišel po denar, in šele ta dan je hotel dobiti neki I. P. iz Velike Doline na Kranjskem 200 kron na knjižico. Možja so takoj prišli in izročili sodišču.

š Iz Brežic. Minolo soboto je divjala pri nas huda nevihta z gromom in bliskom. Večkrat je treščilo in enkrat v hišo posestnika in kovača Josipa Ferenčaka, večkrat pa v strelovo. Ferenčaku je zidovje in eno okno hudo poškodovano. Pa tudi na prosto je treščilo in ubilo Janeza Šavnik iz Zakota, ko je s svojimi ljudmi spravljal detelo. — Tukajšnjemu veteranskemu društvu je cesar podelil 100 kron.

š Za obirače hmelja v Savinjski dolini je državna železnica dovolila znižane vožnje. Na progi Celje-Velenje dobijo obirači, če se jih vsaj 10 skupaj vozi, polovične vožne listke, ako se izkažejo s poselskimi knjižicami, domovnicami in drugimi uradnimi legitimacijami. Znižanje je pa veljavno samo za vožnje od 20 km. naprej. Kdor hoče imeti polovično karto za krajšo vožnjo, mora plačati vožni listek vsaj za 20 kilometrov.

Kupujte narodni kolek!

949 2. se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

■ Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom »izvirne Sincerce«. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki »izvirni Singerjevi stroji« k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti takega poročstva, niti doposlati posamnih delov.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavčlje.

Eskompt in inkasno mesto.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čekli in nakaznicami.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borse 23. julija 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majova renta	99 55	99 75
4% srebrna renta	99 50	99 70
4% avstrijska krona renta	99 65	99 85
4% slata renta	117 80	118 05
4% ogrska krona	95 15	95 35
4% slata	113 35	113 55
4% posojilo dežele Kranjske	99 20	100 20
4% posojila mesta Spljet	100 50	101 50
4% Zader	99 70	100 70
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 40	101 40
4% češka žel. banka k. o.	99 50	100 10
4% i. o.	99 60	100 30
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 10	101 10
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	105 30	106 30
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 —	100 10
4% ogr. cen. žel. hr.	100 —	100 25
4% hip. banke	100 —	100 40
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
4% obl. češke ind. banke	100 50	101 50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
4% prior. dol. žel.	99 50	100 —
3% juž. žel. kup. 1/1, 1/2	320 —	322 —
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40

Srečke.	216 —	223 —
Srečke od 1. 1860 1/2	279 50	281 50
1864	155 —	156 50
tiske	285 —	292 —
sem. kreditne I. emisije	287 —	294 —
II.	258 —	265 —
ogr. hip. banke	97 —	103 50
srbake 4 fra. 100 —	163 75	164 75
turške	22 30	24 30
Basillia	463 —	474 —
Kreditne	78 —	84 —
Inomoške	87 —	92 —
Krakovske	56 —	61 50
Ljubljanske	49 13	51 10
Avstr. rud. kriša	29 95	31 95
Ogr.	58 —	63 —
Rudolfove	73 —	80 —
Salcburške	512 —	522 —
Dunajske kom.	—	—

Delnice.	163 25	164 25
Južne železnice	667 25	668 25
Državne železnice	1689 —	1698 —
Avstr. ogrske bančne delnice	661 —	662 —
Avstr. kreditne banke	802 50	803 50
Ogrske	242 —	243 —
Zivnostenske	696 —	702 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	570 10	571 10
Alpanske montan	2728 —	2738 —
Praške žel. ind. družbe	564 —	565 —
Rima-Murányi	272 —	274 —
Trbovljske premog. družbe	581 —	584 —
Avstr. orožne tovr. družbe	140 —	146 —
Češke sladkorne družbe	—	—

Valute.	11 33	11 38
C. kr. cekin	19 12	19 15
20 franki	23 46	23 54
20 marke	23 97	24 05
Severeligne	117 325	117 525
Marke	95 40	95 60
Laški bankovci	250 25	250 75
Rubli	4 84	5 —
Dolarji	—	—

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

LOKALI

primerni za prodajalne ali pisarne dajo se za avgustov termin ali tudi takoj v najem. 1199 14

Pogoji izvedo se v odvetniški pisarni dr. M. PIRC-A, na oglu Sodnijskih in Cigaletovih ulic v Ljubljani.

Slavno p.n. občinstvo!

Podpisani se priporočam prečastiti duhovščini in slav. p.n. občinstvu za vsa umetna in stavbena cerkvena dela, za izdelavo kompletne rakev na novem pokopališču, rakvenih plošč in okvirov za železno ograjo le iz najboljšega, trdega za zimo trpežnega Kraškega, Repentaborskega in Dalmatinskega marmorja, ne pa iz nabrežinskega, kateri se sedaj vpeljava in ni za zimo stanovitni; — izdelam vse solidno, za zimo trpežno po najnižjih cenah.

Imam veliko zalogo nagrobnih spomenikov iz švedskega črnega granita in belega laškega kararskega marmorja in iz trdega kraškega kamna, prav umetno izdelane in jih prodajam po nizkih cenah. Imam v zalogi nagrobne okvire po lastni iznajdbi pred 13 leti, iz umetnega kamna, za katere dam samo jaz garancijo in se ne dobé nič več pri grobokopu, ampak le samo pri meni v zalogi.

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Čamernik

kamnoseški mojster in sodnijski izvedenec

Komenskega ul. št. 26 v Ljubljani.

1379 12—6

Objava.

Mestna občina Radovljica prodaja stavbinski parceli, ležeči severno od sodnijskega poslopja v Radovljici. Javna dražba za to prodajo se boče vršila na teh parcelah samih

dné 27. julija t. l. dopoldne ob 9. uri.

Izklicna cena 1682 K, in 1704 K. Vadij 10 odstotkov izklicne cene. Dražbeni pogoji so na vpogled pri občinskem uradu.

Mestno županstvo Radovljica, dné 18. julija 1906.

1623 3—2

Prodajalna kat. tisk. društva Ljubljana

priporoča preč. duhovščini svojo veliko, na novo došlo, najskrbneje izbrano zalogo 1466 4

podobice
za kolekturo

od 60 vin. 100 kom. in višje.

Hiša z delavnico

posebno pripravna za mizarje ali usnarje ob železnični postaji Poljčane tik nove elektrarne se proda ali pa da daje tudi v najem pod ugodnimi pogoji. Hiša je v modernem slogu zidana z dvema stanovanji, bi bila jako pripravna tudi za rodbine v pokoji

Več se poizve pri posojilnici v Slovenski Bistrici.

1624 5—3

Ferd. Sekovanić, Bled

priporoča vsem tujcem, hribolazcem in izletnikom svojo izbornu urejeno

restavracijo

v najlepšem kraju Bleda. — Na razpolago je eleganten salon, krasen gostilniški vrt s kegljiščem, več zračnih verand.

Izborna, cena domača kuhinja, istrska in štajarska vina, kakor tudi priznana najboljša Koslerjevo dvojno marčno pivo.

Poletna stanovanja za rodbine, kakor tudi posamezne sobe so na razpolago.

1612 3—3

Slavnemu občinstvu naznanjamo, da bodemo

svojo zemljiško posest na Friškovcu
mej vojašnico pešp. št. 27 in Martinovo cesto

Porazdelitev parcel se nahaja v naši pisarni, **Wolfave ulice št. 12**, in je upogled mogoč vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne, in od 2. do 7. ure popoldne, ob nedeljah od 9. do 12. ure dopoldne.

1458 10—9

PIVOVARNA AUER.

Podružnice:

Praga z menjalnici: Oraben 25, Mala stran, Moš, ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Olavni trg 4, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zámberg, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran Josipa trg 9, Novi Jiří, Crna cesta 8, Plzeň in Svltava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 s, VII. Mariabiterstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150 75

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 16.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

Staro železo,
baker, cink in me-
denino

kupuje po najvišjih cenah

Franc Stupica

trgovina z železnino

na Marije Terezije cesti
v Ljubljani 863 9

Arhitekt

1286 14

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster

Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, prezidave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe.

Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst poslopja in izvadba perspektivnih risb za ista. Izredno kulantne cene in točna izvršitev.

Radi zapoznele sezone se dobe najcenejše izvršene volnene 1629 2

Tennis-obleke po

12 gl.

Najcenejša in največja izbira kofekcije za gospode in dame po čužovito nizkih cenah.

Angeško skladišče oblek

O. Bernatović,
Ljubljana, Mestni trg 5.

Šolske sestre v Trstu,
via P. Besenghi 6.

Učilišče in vzgojevališče
za deklice. 1421 12

Temeljit pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 K. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi: glasovir, gosli, citre, petje; v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.